

Paskandinta laivai jurų mušųj

Wilsono kalba sujungia visus

Vokiečiai vėl eina pirmyn Rumunijoje

ANGLAI PASKANDINO 7 VOKIEČIŲ LAIVUS.

LONDONAS, sausio 24.— Ištiko jurių mušis tarp anglų ir vokiečių. Vokiečių torpediniai laivai norėjo aplėsti Zeebruge, kadangi ten pradėjo užšalti vanduo. Bet vos tik spėjo vokiečių laivai išplaukti iš uosto, kaip juos užpuolė stipri anglų laivų eskadra. Susirėmimo vienas vokiečių torpedinis laivas paskandinta. Eina gandas, kad apart jo paskandinta dar septyni vokiečių laivai. Kiti vokiečių laivai pabėgo.

PREZIDENTO WILSONO KALBA, PASAKYTA SE- NATE, SUJUNGIA VISUS

Suv. Valstijų laikraštija visa pridūda nepaprastą svarbą prez. Wilsono kalbai, pasakytai užvakar Suv. Valstijų senate. Vėik visi laikraščiai sutinka, kad prez. Wilsono kalba padarė "epochą". Nors daugelis abejoja, ar teisingą žingsnį padarė Wilsonas sakdamas tokią kalbą.

Vokietijos spauda visa, vienbalsiai giria tiek Wilsono kalbą, tiek patį prez. Wilsoną.

IR ANGLAI PRITARIA PREZ. WILSONO TAIKOS ISLYGOMS.

LONDONAS, sausio 24.— Vienas intermingiausių Anglijos laikraščių "The Manchester Guardian" išguldinėdamas prez. Wilsono kalbą apie taikos išlygas, sako, kad tai esanti šviesi politika praktiniai išreikšt a.

Toliaus, uždavęs klausimą, kaip kariaujančiųjų valdžios pasitikti Wilsono užreikšimą, minėtas laikraštis daro pastabą, kad joms vargiai maloni bus Wilsono politika. Bet tęsia laikraštis, gal ir valdžios pastebės Wilsono patarimuose išėjimą, ypač kai pamatys, kad žmonės Wilsono išdėstytom išlygom pritaria. Gi kas link pačio laikraščio t. y. The Manchester Guardian, vedėjų nuomonės tai tas išlygoslygos esančios jų išlygos, arba jei nėra—turėtų būti jomis ir jas reikia visai remti.

Trumpai tariant, laikraštis The Manchester Guardian pritaria Wilsono notai. Tais laikraštis taipgi parodo, kad ir Anglijos gyventojai trokšta taikos.

Kitaip begi negu The Manchester Guardian pasitiko prez. Wilsono kalbą kitas intermingas Anglijos laikraš-

tis užreikšdamas, kad ir kariaujantieji trokšta taikos, kaip ir visi kiti, klausia tik, kaip atsiekti pastovia taika. Ir daro išvedimus, kad pastovios taikos negali būti, jei talkininkai nesumuš vokiečių.

Vėl kitas Anglijos laikraštis — Daily News — taip jau pripažindamas Wilsono kalbą puikia, nuoširdžia ir šmintinga, sako tečiau, kad joje yra punktų, kuriuos reiktų kritikuoti.

Laikraštis "Daily Mail" griežtai priešingas Wilsono išreikštom išlygom.

Kaip ten nebūtų, Wilsono nota pataikė matyt, ir laiku ir į tikslą.

PREZIDENTAS WILSONAS LAUKIA OPOZICI- JOS.

WASHINGTONAS, sausio 24.— Washingtono diplomatai ir kongresas atsiukvošėja nuo nusistebėjimo, del prez. Wilsono taikos plėnų. Prezidento kalbą pasitiko ne visi vienaip. Prez. Wilsonas savo kalboj visai nē neprasē senato kã nors veikti. Jisai tik išdēstē savo nuomonę kas link to, kokiã poziciã turētų užimti Amerika besiantinančio taikymosi metu.

Kopijos prezidento kalbos tapo pasiūstos užrubežin. Suv. Valstijų atstovams, esantiems kariaujančiose ir neutralėse šalyse, idant jos būtų inteiktos tų šalių valdžioms. Kaikurios valdžios Wilsono kalbos kopijas gavo. Kitoms bus inteikta šandie ar ryto. Nors Wilsono kalba nieko neklausia ir nereikalauja atsakymo, betgi tikimasi, kad atsakymas į ją bus duotas.

Prezidentas su indomumu žiuri, koki įspūdį padarys jo kalba kaip Europoje, kariaujančiųjų ir nekariaujančiųjų valstybėse, taip ir čia, Suv. Valstijose. Prezidentas, sakoma, nē neabejoja, kad jo kalba ir čia Amerikoje turėsianti didžiausią opoziciją. Bet jisai tikisi pergalėti ją, ir mano, kad šios šalies gyventojai supras jį ir parems jojo plėnus.

Jau kreiptasi į Vokietijos ambasadorių grafą von Bernstorffą su teiravimais, kokios jis yra nuomonės apie prez. Wilsono kalbą. Pastarasis, betgi atsakė kã nors tarti tame dalyke. Vienok žinoma, kad visa Vokietijos visuomenė su didžiausiu pritarimu pasitiko Wilsono kalbą.

Washingtonė giliausias įsitikinimas, kad visų karia-

ujančiųjų valstybių gyventojai karščiausiai trokštã taikos. Ir vienintelē prieštis, sulaikanti kariaujančiuosius nuo taikos, buk esanti tik abejonē, ar bus tokia taika pastovi.

VOKIEČIAI TURI LAI- MĖJIMŲ DOBRUDŽOJ.

BERLINAS, sausio 24.— Vokiečiai vėl atnaujinio ėjimą pirmyn Dobrudžos fronte, Rumunijoje. Bulgariai perėjo pietinę Dunojaus intakã prie Tulchos. Visos rusų atakos, kad atmušus bulgarus atgal, nuėjo niekais.

Vokiečiai taip jau išmušę rusus iš priešakinių savo tranšėjų, kurias rusai buvo užėmę Dvinsko fronte.

SUMAZINIS MAISTO PO- RCIJAS KAREIVIAMIS.

PARYŽIUS, sausio 24.— M. Heriot, Francijos darbo ministeris paskelbė, kad apart cukraus ekonomijos ir aprubežiavimo valgių civiliams gyventojams, jisai pasistengsias taip sutvarkyti maisto dalykus, kad ir maištas, skiriamas armijai, taip jau nebūtų eikvojamas nereikalingai. Tuo tikslu jisai išleisias tam tikrus įsakymus, neįsilydymas kurių visokiems armijos maisto komisionieriams grės didelem bausmėm.

Iš paduoto augščiau ministerio užreikšimo matyt, kad ir Francijoje visai trumpa su maistu — taip trumpa, kad ir maistas armijai aprubežiuojamas. O da talkininkai mano numarinti baidu vokiečius.

VOKIEČIŲ SUBMARINOS VEIKIA.

NORFOLK, Va., sausio 24.—Portugalijos jurų ministerija paskelbė, kad prie Madeira salų vokiečių submarina paskandinus francuzų kariškąjį laivą. Tas atsitikė 6 d. sausio.

JAPONIJOS POLITINIS KRYŽIS.

TOKIO, sausio 24.— Japonijos diplomatų tarpe peštynės. Didžiumą sudarantis augštesniam parlamentu bute liberalai susivienio su nacionalistų didžiūma žemesniamjame bute, kad nuvertus dabartinį Japonijos ministerių kabinetą, su premjeru grafu Terauchi priešakyj.

ROOSEVELTUI NEPA- TINKA WILSONO KALBA

OYSTER MAY, N. Y., sausio 24.— Theodore Rooseveltas sako, kad Wilsonas visų-pirma turi pasistengti sustabdyti belgų deportavimą į Vokietiją, paskui taiką padarys Meksikoje, o jau paskui stengties imties taikyti besipešančias Europos valstybes. Gi kas link išreikštų Wilsono kalboj idėjų apie taikos lygã ir išlygas, kokiomis taika turėtų būti padaryta, tai Rooseveltas sako, kad tos išlygos jau buvo pirmiau išreikštos ir kad išreikšias jas jisai—Rooseveltas.

DRAUGISKUMAS TARP JAPONIJOS IR SUV. VALSTIJŲ.

TOKIO, sausio 24.— Japonijos premjeras grafas Terauchi kalbėdamas per bute užreikšė, kad ryšiai tarp Japonijos ir Suv. Valstijų darosi vis draugiškesni. Taip šneka diplomatai. O ištikrųjų vieni kitus gantavi vandens šaukšte paskandinti.

434,537 KANADIEČIAI ANGLŲ ARMIOJE.

OTTAWA, sausio 24.— Kanadiečiai davė anglų armijai 434,539 vyrus. Iš to skaitliaus mušiuose dalyvuoja apie 15,000 vyrų; ir apie 70,000 jau neteko anglų.

RUSIJOS MINISTERIAI "SERGA".

PETROGRADAS. — Kad rengiamasi pavaratyti koki nors ministerį, tai pirmiau paskelbiama, kad jisai jau čiasi nesveiku esąs ir norj imti šiek tiek laiko atsilsiui.

Kaip tik tokia "ministerių nesveikata" šiuo laiku pradėjo sirgti įvairūs Rusijos ministeriai. Kaip žinoma, neseniai paskirtas Rusijos premjeras Trepov tapo pavarytas. Dabar eina gandas, kad gavo 2 mėnesių vakacijų ir piniginio ministro Bark, nors jo "sveikata" "nėsanti" pavojui. Apie naująjį užrubežinių reikalų ministerį kalbama, kad ir jisai turj "influençã." Labai gail buti, kad ir jį laukia pašalinimas.

Valstybės Duma paleista iki pabaigos vasario mėnesio.

IR PREZIDENTAS KO- MEDIJAS LOSTI KETINA.

WASHINGTONAS, sausio 24.— Eina kalbos, kad prez. Wilsonas ketinas bandyti pigaus pragyvenimo dieta. Jisai ketina pabandyti maitintis valgiais, kurie nekaštuos daugiau, kaip 25 centus dienoje. Jisai bandys betgi tik tuomet, jei jam pati pavelsys tai daryti.

AREŠTUOJA DARBININ- KŲ VADUS.

MELBOURN, Australija — Čia areštuota keletas darbininkų vadovų. Areštuoti Peter Larkin, brolis esančio dabar Amerikoje airių darbininkų vado James Larkin, paskui Glynn, Hamilton ir keletas kitų. Kaltinami jie valstybės išdavyste. Ačiu jų veikimui nepraejo priverstinas visuotinas kareivavi-mo sumanymas Australijoje. Laukiama daugiau areštų.

JIEM KARIAUT NEREIK

OREL (Rusijoje) — Šitam mieste, vienoj kareiviškų rubų siuvimo dirbtuvėj užtikta prisirašiusiais kaipo kriaučiai daugybę žmonių, kurie jokie kriaučiai nėra ir nieko nesiuva. Prisirašiusieji daugiausia yra vietos namų savininkai, didžiųjų sankrovų valdytojai arba jų tarnautojai. Užsirašiusių kriaučiais ypatų tarpe rasta žmonės, turintys didelius turtus. Kitoje vietoje vėl taprpe vežikų rasta vietinės departamentinės sankrovos savininkas, žmogus taipjau valdantis dideliais turtais.

Seniau turčių lupose "izvozcik" reikšdavo koliojimo si žodį, o dabar, kad nereiktų karėn eiti, patis turčiai tarnauja "izvozcikais". Prastas vežėjo vardas labiau ponams patinka, negu "garbin-gas" kareivio vardas. Kaip tai laikai mainosi.

NENORI PRIDĖTI ALGŲ VALDŽIOS DARBININ- KAMS.

WASHINGTONAS, sausio 24.— Suv. Valstijų senatas nori panakinti neseniai praėjusį atstovų bute bilių, kurs suteikia tarnaujantiems federalei valdžiai darbininkams algas. Senatas paskyrė komisiją ištirti, kokiã algs gauna tarnaujantis valdžiai darbininkai ir kokiã algas gauna dirbantj tokjūs pat darbus pas privatinius kapitalistus darbininkai. Priešai padidinimo valdžios darbininkams algų senate nori palyginti ir vieny ir kitų algas, o paskui nelesti jokiū budu praeiti biliui, jei tik jis teiktų valdžios darbininkams didesnes algas, negu kad mokama pas privatinius kapitalistus.

AUSTRALIJS VALDŽIA PAĖMĖ CUKRŲ.

SYDNEY. — Australijoje valdžia paėmė cukrų į savo rankas. Daug kitokių reformų padaryta, kad išrišus maisto problemã, nes maisto kainos vis kila ir kila.

RUSIJOS GYVENTOJAI UŽGIRIA WILSONO TAIKOS ISLYGAS.

PETROGRADAS, sausio 24.— Nors Rusijos visuomenė dar taip sakyti nesuvirškino kaip reikiant Wilsono spjčiaus, pasakytò S. Valstijų senatui, vienok jau iš pat pradžios labai prielankiai jį pasitiko.

PRIEŠ PAŠALINIMÀ IŠ DUMOS SOCIALISTŲ.

CARICINAS (Rusijoje)— Vietos darbininkai renka pačius po protestais prieš pašalinimą iš Dumos kairiųjų partijų atstovų už obstrukcijã, kuria jie pasitiko Dumoje buvusį Rusijos premjerą Trepovã. Protestai siunčiamã socialistų atstovų vardais.

VOKIEČIŲ "JURŲ VIL- KAS" PAPUOLĖ.

BUENOS AIRES, sausio 24.— Vokiečių kruizeris, paskandinusis 26 talkininkų laivus, nežinia kur dingo. Manoma tik, kad jisai patraukė kur nors kiton tolimon vieton, idant ten vėl atnaujinus žygius, panašius žygiams, padarytiems Pietiniame Atlantike.

Eina gandas, kad vokiečių submarina sulaukius ispanų laivã netoli Pietinės Amerikos pakraščių. Išekzamina-vus ispanų laivo popieras submarina paleidus jį plaukti toliau.

ANGLIJOS DARBININ- KAI REMIA WILSONO TAIKOS PLENUS.

MANCHESTER, sausio 24.— Metinėje darbo partijos konvencijoje vienas kalbėtojų užsiminė apie prez. Wilsono pastangas taikyti kariaujančiuosius. Susirinkusieji pasitiko tai ilgų delnų plojimu. Trokšta taikos Anglijos darbininkai, kaip trokšta jos ir kitų šalių darbo žmonės.

ANGLAMS STOKA PIRK- LYBINIŲ LAIVŲ.

LONDONAS, sausio 23.— Laikraštis Times praneša, kad Anglijos administracija įsakius keliom statančiom anglų laivus dirbtuvėm, bu-davojusiom pasažierinius laivus, pakeisti tą darbą ir budavoti paprastus pirkljbi-nius laivus, kadangi šių pastarųjų dabar ypačiai reikalinga.

PASKANDINTAS IR ANGLŲ LAIVAS.

Netoli Schouvan kranto susirėmimo tarp anglų ir vokiečių laivų paskandintas tapo anglų torpedinis laivas.

SAN FRANCISCO, sau- sio 23.— Šiuo laiku čia per-

kratėnėjama byla Thomas Mooney, kuris yra kaltinamas sąryšy su eksplozija, ištikusia San Franciscoje birželio mėnesy; praėjusiais metais. Mooney priešai liudija, kad jisai padėjęs čemodanã su bomba vietoj, kur ėjo paroduojantis; nuo jos eksplozijos tapo užmuštos šešios ypatos. Tuo tarpu ekspertas liudytojas tvirtina, kad bomba buvo mės-ta. Vadinas prokuratūros liudininkų parodymai prieštarauja. Ir abelmai, prokuratura neturi tvirtų darodymų Mooney kaltybės. Bet kã teismas nuspręs, dabar dar sunku pasakyt, ba mat labai jau yra vietos kapitalui įsipykęs kaltinamasai, kadangi jis nekartã vedē pasekmingus darbininkams streikus.

PEORIA, sausio 24.—Atvežta iš oKlorados į Peoriã 45 vagonai bulvių. Vagonus atlydėjo apginkluoti sargai. Jau ir bulvės, reiškia, daboja sargai, kaip kad pinigūs vežant.

—Weed in Philadelphia Public Ledger.

Pabraižos

Tokia Dievo valia.

Girdas eina, kad, vadinas, kunigų "Draugo" konteste automobilių ir kitas pirmąsias dovanas vis dėlto laimėjo, taip sakant, sįjonuoti žmonės — vyriškos ir moteriškos gimtės. Būtent:

Pirmoji dovana tenkanti kunigui Kaz. Skrypkai.

Antroji dovana tenkanti kazin-kokiai panelei iš New Yorko, ar kur ten, kurios visuomeninis padėjimas dar nepaaiškėjęs: ar ji kunigo sesuo, ar kunigo gaspadinė, ar šiaip kunigų prietelka.

Trečioji dovana tenkanti vėl kunigui Stalkui.

Kas man ypatingai indomu, tai, (1), kad pirmieji prizai tenka visgi ne čekagiskiams "Draugo" kontestantams; (2), kad pirmuosius prizus laimėjo visgi kunigai.

Bet aš priimu Draugo Bendrovės Valdybos žodį, kad konteste ji "sukčių socialistų" elgimos" nesilaikė.

Dievulis padėjo, ir kunigėliai laimėjo.

Tu, žmogeli, kurs "Draugo" konteste išleidai savo grynųjų porų šimtelį dolerių ir palikai be nieko, nemurnėk, nes tai Dievo apveizda taip norėjo, kad kunigai dovanas laimėtų.

Neteisinga.

Brangus prieteliau Pabraiža: — Vakar atėjo pas mane rusas ir pamatęs "Vienybę Lietuvosnų" straipsnį su antgalviu "iš kelio, Lietuvių eina!" užsispyrė, kad paaiškinčiau, ką tas reiškia.

Aš ir šiaip ir taip bandau, bet mano-tavorencis nesusima. Galų gale aš jam ėmęs ir pasakiau, kad tai tas pat ką rusiškai: "doro, tuz idot!" Mano-tavorencis rusas tuoj gakt ir suprato. Sakė: "Dabar man aišku kaip ant delno."

Bet aš visgi jaučiuosi kai suo muilo prarijęs: sakau, mažai neteisingai aš jam išdėjau. Taigi ar ponulis Pabraiža negalėtų šitam reikale ką nors užreikšti. Aš gražiai padėkosiu. — Le roj detrone."

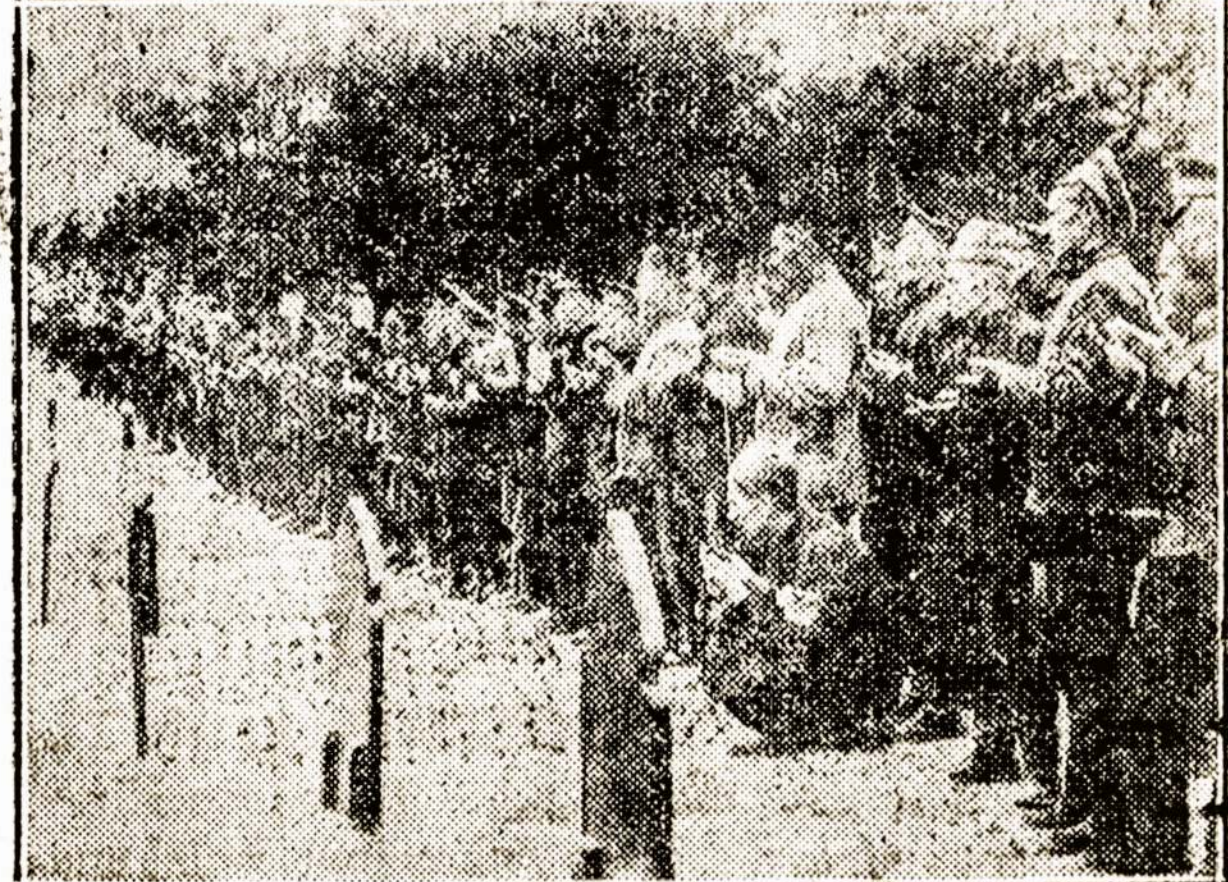
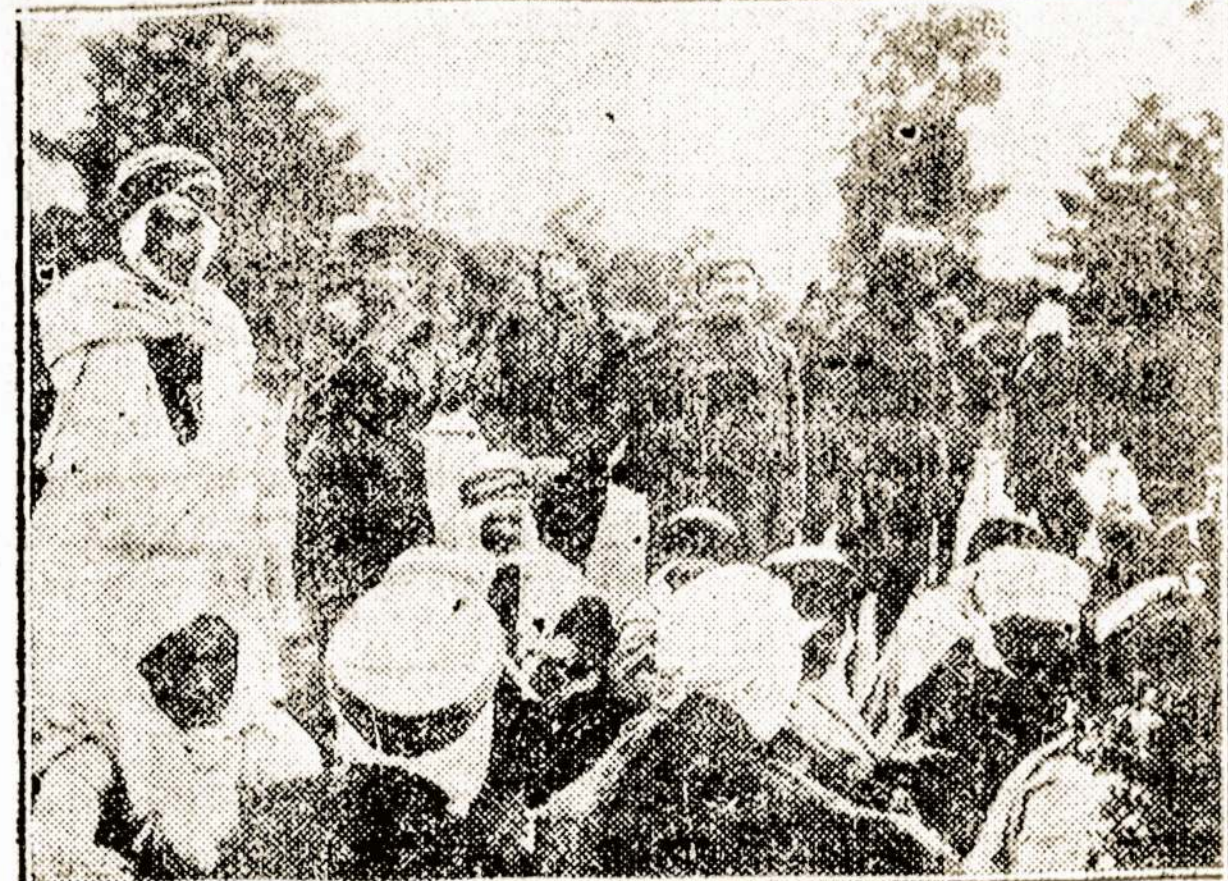
PASAKA.

Apie vieną tautaklery kermoselį ir burtininkę.

Vieną kartą viename dideliame Amerikos karalystės mieste buvo labai didelis talkininkų kermosėlis. Tame kermosėje buvo ir lietuvių tautaklery talkininkų būda, kur taipgi buvo kermosėlis. Taip daugiau, toje tautaklery būdoj — (Dabar pasakau eina cilėnis): Daiktus daikteliu parduvinėjo; žmonės pirkė ir pinigų mokėjo.

Francuzų kareiviai, atgabenti Francijon iš Afrikos; apačioj (kairėje) rusai, kariaujantys Francijoj.

Tie pinigai tik ėjo. Tik ėjo. Pro pirštus slidinėjo. Ir į kasą byrėjo; O kad hokus-pokus juos čiupinėjo.

Tai kitas sidabrinis ir pro šulį riedėjo. Kol burtininkės Antanienės ne pastebėjo.

O kad Antanienė tati pastebėjo. Tai ji neįskentėjo Ir kitoms kermosėlio globėjoms geradėjoms kuždėjo.

Sako: taip ir taip atsitiko: Per hokus-pokus žuvo skatiko. Ar daug, ar mažai—Dievulis žino, Aišku tik, kad burtininkė biznį gadino.

Kermosėlio globėjos roč padarė: Ir šitaip tarė: Kaip ten buvo, Kaip nebuvo.

By dar viskas nepažuvo: Siek tiek to skatiko Tautakleryms liko.

Tss! Tis! Tiktai niekam nesakyk! Tiktai niekam nesakyk!

Pabraiža.

Laiškai iš Lietuvos.

Vietinė "Immigrants Protective League" gavo punda laiškų iš Europos visokiems Chicagoje gyvenantiems žmonėms. Žemiaus paduodu laiškų sąrašą.

Laiškus galima atsiimti mūsų biure, 1140 1/2 So. Michigan Ave., 3-čios lubos, Chicagoje. Biuras atdaras kiekvieną dieną nuo 9 ryto iki 5 val. vak. Nedėliomis nuo 10—12 ryto ir Sėdėdėmis nuo 7—9 val. vak.

Vizituotoja Marė Jurgelionienė.

Ateliunas Stanislav, 3252 S. Halsted, Augaitis J. C. Jonas Gribas, 4600 S. Paulina Street, Bagdonas Vincentas, 4504 S. Paulina, Baimus Godels, 2349 S. Oakley, Bakuskis Stanislav, 4519 Paulina st, Bakzowicz Edward, 3308 S. Morgan, Bakuti Martin, 3300 S. Morgan, Baltokas Benediktas, 4340 S. Wood, Benaitis Chas, 629 Madison st.

Banovic Kazimieras 9120 S. MacKinaw ave, Baravikas Stanislav 8220 Vincennes Avenue, Bartkevicius Mikolas 3119 S. Morgan str.

Baskis Juozapas 1607 N. Ashland av, Bajeris Anna 919 W. 33 Street, Berginski Antoni 4600 S. Paulina st, Blikovics Mikolas 4537 S. Hermitage avenue.

Bobanaitė Malvina 1772 — 50 Court Chicago, Ill., Bocuinas J. 1726 State St, North Chicago, Ill.

Bracks V. 670 W. 18 St, Brooks Jul. 6159 University ave, Bruzavicius Elzbieta 3141 S. Union a, Buzas Peter 918 W. 33 St.

Buzas Piotr 144 — 33 St, Budzius Peter 918 W. 33 St, Bugauskis Antanas 3322 Wallace st, Buivid Marta 2350 S. Leavitt Str.

Burneika Petras 1530 Arnold str, Chicago Heights, Ill., Buszas Piotr 941 — 32 St, Butkus Alex 2153 W. 24 St.

Butkus Benny 2207 W. 21 St, Butkus John 4509 S. Paulina Str, Geovicius Gals 2425 W. 45 Place, Cepauskis Jonas 462 S. Talman ave.

Čibinski Peter 2207 S. Oakley Ave, Člopas Anton 4559 S. Hermitage ave, Čluris M. 2234 S. Oakley ave, Čupoleonis Franciszkus 10522 Indiana Ave.

Davidelis Kazimieras 119 E. 107 St, Dinapas George 3144 S. Auburn ave, Drangelis D. 257 E. 115 Street, Duplis Jons 370 Kensington ave.

Dveis Joseph 2332 W. 23 Place, Ercius Aleksander 4450 S. Hermitage Ave, Folinus Adomas 2320 W. 23 Place.

Formiska Helena 4547 Wentworth a, Gacianis Aufras 2013 Canalport av, Gajauskas Zigmantas 190 S. Ruble s, Galdikis Alex 368 Kensington Ave.

Galdikas F. 2 S. Winchell Ave, Garbenis Dominik 1651 Canalport a, Gantzius K. 745 Milwaukee ave, Geezias Johann Jushm Ave, S. Chgo.

Gedraitis Zigmans 1940 S. String str, Giedrik Juozapas 1510 — 49 ave, Gimbutaitė Stanislava 3240 — 53 Morgan Str.

Girdziuska J. 3252 S. Halsted St, Godlevska Petronela 2930 W. 38 St, Gordon F. 1416 S. Granby Avenue, Grabauskas Juozapas 4437 S. Wood.

Gramaitė Juozapas 926 W. 37 Place, Gudauskis Victor 4301 S. Wood St, Jakubaitis Franciszkus 4441 S. Honore Street.

Jakubaitis Joseph C. Jonas Gribas, 4600 S. Paulina Str, Jalezevskia Paulina 1956 Canalport avenue.

Jarutina Ona 3252 S. Halsted Street, Jarmolovics Adelija 3244 S. Morgan, Jerusevics Kazimieras 714 W. 19 Pl, Jodelia Kasperis 726 W. 18 str.

Jonikaitis John 4330 W. 18 Str, Jonkus Alex 128 Kensington ave, Jozapaitis F. A. 3601 S. Halsted Str, Juknis Benevencius 3252 S. Halsted.

Jurbikas Jona 933 W. 33 str, Jurgaitis John 5238 Lime Str, Jurevics Anton 10726 Eldbrooke av, Jurevics Frank 2334 S. Oakley ave.

Jurevics Stanislav 3332 S. Morgan st, Jurgaitis John 3238 Lime Str, Jurkis John 4545 Marshfield ave, Jurkins Frank 670 W. 18 str.

Jukubovski Stanislav 954 W. 19 str, Kaktas Joseph 4535 Honore Street, Kalaitis Anton 214 Park Str, Kanapeckas Steponas 3400 Auburn a, Karalius Johan 10458 Torrence Avenue, S. Chicago.

Karbauskis Joseph 2431 W. 46 Str, Karlikauskis Kazimir 1758 W. 47 Str, Kasmanuskis Toni 21547 Hermitage a, Katolevics Dominik 4311 Washington.

Kazlauskis J. 3328 S. Halsted str, Kazlauskis Michael 1723 W. 47 Str, Kizkaitis Marcel 2540 W. 45 Place, Kemisaitis K. 843 — 32 Place.

Kimtis Wilimas 1190 S. Canal Street, Klivis Kasimir 917 W. 33 Str, Kruksta Natas 4430 Chicago, Ill., Blackwell, Wis.

Kaczusis Pavilas 10117 Commercial avenue, Koncius Kazimir 715 W. 120 Str, Krasauskis Kazimir 1765 Ogden Ave, Kroyer Aleksander 3249 Pierce ave, Kroyer Robert 1830 N. Sawyer Ave, Krusas Kun. W. 717 W. 18 Str, Kussaitis Peter 1607 N. Ashland av, Lamsarais Mrs. D. 4615 Wentworth a, Luksevics Juze 3252 S. Halsted St, Luksevics Adolf 2842 W. 23 Place, Lukstusis Etanislav 4519 S. Hermitage Avenue.

Lumecas Anton 4405 S. Wood Str, Maekas Vincentas 4537 S. Paulina s, Maekus Jonas 1923 S. Peoria Str, Maciejus Juozapas 4501 S. Paulina st, Mackiewicz Marjona 957 W. 19 Str, Maculskis Petras 325 Kensington a, Malevski Anastazja 831 W. 34 Place.

Martutaitis Jonas 670 W. 18 Str, Masalskis Aleksander 1852 Seward st, Masilevics Stanislav 1258 Holt a, Matkiewicz Jonas 3252 S. Halsted st, Matkiewicz Pijusas 3252 S. Halsted.

Matzus Ignac 3258 S. Saelew ave, Mickevicius Jonas 2334 S. Oakley a, Mikalauskas Miss Domis 1358 S. Peoria street.

Mikalauskas Stanislavas 3337 Wallace Street, Milasits Anton 1012 S. Canal Street, Milickis Anton 3252-54 S. Halsted st, Miller Chas. (del Dom Garbenis 1951 Canalport Avenue.

Miseikis Jonas 8436 Vincennes av, Miseris Josef 4550 S. Hermitage av, Molis Juozapas 2350 S. Leavitt str, Motikat Jurgis 1122 S. Halsted str.

Murkunas Juozapas 2334 S. Oakley a, Manarionis 670 W. 18 Str, Bangauskis Antanas 3322 Wallace st, Neimant J. 10505 Hoxie Avenue, S. Deering.

Nanarionis Bernardas 1710 S. Ruble, Nevedomski Juozapas 2334 S. Oakley Avenue, Noricka Ignacia 2854 W. 40 Street.

Norkus Franz 349 Kensington ave, Narkus Vincentas 3405 S. Halsted st, Norvaisaitė Anna 3338 Canalport a, Ogindius Petrus 453 S. Honore St.

Ogintas Benediktas 124 W. 47 Str, Ogintas Jurgis 1334-139 Ct. Cicero, Oksas Juozapas 2120 W. 23 Place, Oldenevics Vladas 368 Kensington a, Pagareckis Juozapas 3301 S. Morgan.

Pajarekis Y. 2334 S. Oakley avenue, Pajonikė Gracela 3337 Wallace st, Paugaitė Michalina 3019 Union ave, Petraszkis Kazimir 1600 S. Union a, Petrikienas F. 1719 Ellen Street.

Petrovski Mathias 1370 S. Halsted st, Petrusis Konstantas 3417 — (?) Ave, Pioraitis Monika 3252 S. Halsted str.

Poevics Adolf 1827 S. Union Ave, Pocius Antonius 10731 Wabash ave, Prezpolivska Aleksandra 2318 Leavitt street.

Pudzevics Jonas 115 — 16 Str (?) Puzilis Selvestras 1607 N. Ashland a, Pusonskienė Petronela 1835 Canalport Avenue.

Putris Kaspar 2013 Canalport ave, Patris Gaspar 2013 Canalport ave, Radvilas Juozas 4944 Magoun Ave, East Chicago, Ind.

Ramon John 1317 Wentworth Ave, Chicago Heights, Rankauskaitė Oles 667 W. 18 Street, Rudine Antonina 1934 S. Union Av, Rumus Petras 917 W. 33 Str.

Runavicius Jonas 3071 Thorop Str, Runkelis Jonas 3254 S. Morgan St, Rusas Karolis 820 W. 33 Place, Sadovskis Mike 4559 Wood st.

Sadukas Antanas 83 W. 33 (?) Sarvinski Martin 83—13 Street, North Chicago, Satalis Al. C. Jona Gribas 4600 S. Paulina Str.

Sautas Leonas 4543 Marshfield, Sekevicia Juozapas 3312 S. Halsted s, Siekis Anton 4614 — 5 Ave (?) Simulinas J. 134 10 St N. Chicago, Ill.

Skirnamat Fran 1502 S. 50 Court, K. Strupus 1204 S. Victoria, North Chicago, Ill., Sluras Zygmantas 12227 Puro St, West Pullman.

Smittas J. 1706 S. Halsted St, Smith Peter 102 W. Ohio str, Sobolevski William 4644 S. Paulina, Sverceckis Pranciška 4944 Morgan s, Stacks Peter 10414 Indiana ave.

Starnickis Stanislav 841 — 38 place, Statkevics George 8737 Commercial avenue, Stonkus Frank 610 W. 18 Str, Strolok C. 731 W. 16 St.

Poevics Adolf 1827 S. Union Ave, Pocius Antonius 10731 Wabash ave, Prezpolivska Aleksandra 2318 Leavitt street.

Pudzevics Jonas 115 — 16 Str (?) Puzilis Selvestras 1607 N. Ashland a, Pusonskienė Petronela 1835 Canalport Avenue.

Putris Kaspar 2013 Canalport ave, Patris Gaspar 2013 Canalport ave, Radvilas Juozas 4944 Magoun Ave, East Chicago, Ind.

Ramon John 1317 Wentworth Ave, Chicago Heights, Rankauskaitė Oles 667 W. 18 Street, Rudine Antonina 1934 S. Union Av, Rumus Petras 917 W. 33 Str.

Runavicius Jonas 3071 Thorop Str, Runkelis Jonas 3254 S. Morgan St, Rusas Karolis 820 W. 33 Place, Sadovskis Mike 4559 Wood st.

Sadukas Antanas 83 W. 33 (?) Sarvinski Martin 83—13 Street, North Chicago, Satalis Al. C. Jona Gribas 4600 S. Paulina Str.

Sautas Leonas 4543 Marshfield, Sekevicia Juozapas 3312 S. Halsted s, Siekis Anton 4614 — 5 Ave (?) Simulinas J. 134 10 St N. Chicago, Ill.

Skirnamat Fran 1502 S. 50 Court, K. Strupus 1204 S. Victoria, North Chicago, Ill., Sluras Zygmantas 12227 Puro St, West Pullman.

Smittas J. 1706 S. Halsted St, Smith Peter 102 W. Ohio str, Sobolevski William 4644 S. Paulina, Sverceckis Pranciška 4944 Morgan s, Stacks Peter 10414 Indiana ave.

Starnickis Stanislav 841 — 38 place, Statkevics George 8737 Commercial avenue, Stonkus Frank 610 W. 18 Str, Strolok C. 731 W. 16 St.

Veislių Atsiradimas

DARVINO TEORIJA

Knygelė parašyta Mečislovo Kaufmano. Sulie-tuvinta Dr. A. J. Karaliaus. Leidiny "Lietuvių Zurnalo". Dabar galima gauti "Naujiene". Kaina 15c. Adresuokite:

"NAUJIENOS"

1840 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Strupyte Elzbieta 1607 N. Ashland a, Survilas Mikolas 320 E. 14 Street, Swilow Johann 1765 Ogden ave, Szatkus Jonas 4501 Hermitage ave, Szekas Jonas 4554 S. Rockwell str, Szilantaris Vincent 1700 N. Ashland a, Tamosiulis Adam 3545 Emerald av, Tarvainis Simon 10534 Elbrook av, Truskis Rapolas 1530 Arnold str, Uspulevics Anton 732 W. 9 St, Vaiciulis Miss A. 1640 W. 47 Str, Vaicius Ignacius 1008 S. Canal St, Vaitekaitis 5001 Marshfield ave, Vaitieka Augustinas 10616 Elbrook a, Vaitkus Pit 4511 S. Paulina str, Vincencius Vaitkus 4549 Armitage st, Valaitis Johann 1700 N. Ashland av, Virsils Kazimieras 314 Kensington a, Vistart Anton 1122 S. Halsted st, Vojevoda Kazimieras 11223 Halsted s, Waitkus Joseph 840 W. 33 Str, Wabulis Longinas 10801 Michigan A, Waisgird A. 4727 S. Paulina str, Zalduvys Juozas 1700 N. Ashland Av, Zamkus Alex 143 West 45 place, Zardeckis Kazimieras 1123 S. Halsted, Zeideris Juozapas 2334 Oakley av, Zemaitis Antanas 334 W. 33 Str, Zenkiewicz John 2023 W. Division St, Zilius Vincencius 2021 Canalport Av, Zipryte Stanislova 670 W. 18 Street, Zolp Anton 8716 Escanaba Ave, Zolpe Antoni 8716 Escanaba Ave, Zukas F. 212 W. 47 Street.

ALTAJUIJ (Rusijos Azijos kolonija) — Laikraštis "Al-taiskaja Zizn" prameša, kad vietos mokytojai jau tre-čias mėnuo nebegausa algų. Jų padėjimas sunkus. Nebe-turi ko valgyt.

TELEPHONE YARDS 2721

DR. J. JONIKAITIS

MEDIKAS IR CHIRURGAS

3337 So. Morgan St., Chicago

Rento 33-čio Pl. ir Morgan St.

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokina Anglų kalbos

"Lietuvių kalbos

"Aritmetikos

"Knygydystės

"Stenografijos

"Typewriting

"Pirkybos taisyklų

"Abelnos istorijos

"Suv. Valst. istorijos

"Geografijos

"Pilietystės

"Politinės ekonomijos

"Dailarašystės

Mokinimo Valandos:

Nuo 8 ryte iki 5 val. po pietų.

Vakare nuo 7:30 iki 9:30

3360 Emerald Ave. Chicago.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

CHICAGO LITHOGRAPH CO.

IEKVIENĄ dieną, kada tukstan-čiai darbininkų išeina iš fabrikų, juos pasitinka vaikai, pardavinėjantys "NAUJIENAS". Darbininkai perka ir skaito "NAUJIENAS".

"NAUJIENAS" taip

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

Mūsų korespondentų pranešimai

DONORA, PA.

"Naujienų" nr. 8 tilpo korespondencija iš Donora, Pa. Ten paminėjau, būtent, kad Jau-nimo Ratelis mokinas du veika-liukų, kuriuos mano sūloš sauso 28 d. laike SLA. III-čia apskričio suvažiavimo, bet kaip pa-tyriau, tai vakaras tą dieną ne-įvyks. Mat nekurie loščiai atsi-sakė dalyvauti surengime to va-kaarėlio. Nežinia, kieno protu tokie žmonės gyvena. Vieną sykį apsiima, o kitą — atsako. Ką šiandieną pastato, tą ant ry-tojaus sugrąžina. Kaip tik ma-žučiai... Bet... ką tu su jais pa-darysi. Vargšas.

SAN FRANCISCO, CAL.

(Polemika)

"Naujienų" nr. 304 p. K. Nor-kus, atsakydamas į mano raši-nėlį, tilpusį "N." 293 nr. rašo. "Prašau išgirsti teisybės žodį". Rašydamas "teisybės žodį" labai apsilenkia su ja. Jisai dargi drįsta sakyti, buk aš dumių vi-suomenė akis ir apgauna "N." red., o išties tai pats N. ir dumia tai visuomenė akis. Žmo-nės nebeįskentę prašė manęs, kad aš išvilčiau alkūnę jo ego-etiškumą.

Norkus rašo, jogei aš norįs, kad apie mane rašytų laikraš-čiuose už paskolinimą \$40 su-rengimui L. D., betgi pastebė-jau, kad p. Norkus išduoda-mas atskaita "T-je" nepamišo savęs ir svetintaučių, motyvuo-damas (2) prapardyti buk jie vienį surengė L. D., dargi kai kuriems boikotuojant jį. Jišai rašo: "... vieną vakarą drg. Stanley telenuoja iš San Fr. man į San Rafael, kad rašinėje buvo p. Adomaitis ir paskolino \$40. Nusijuočiau, kad tai "po-litiškas" to vyruko žygis (mat-my pachali) bet tegu bus nors l-nas kreditorius iš visų lietuvių." Ir tatau vadinasi teisybe. Kuomet paskolinai pinigų, tai ir p. Norkus tuoj įėjo. Toliau jis drįsta prirodinėti, buk aš buvęs vienas L. D. "boikotuotojų". Turbut delto, kad parašiau tei-sybę į "Naujienas". Aš nenorė-jau, kad tas rengimas išieyti ant juoko. Aš dargi gavau 1 rinkė-jas, jų tarpe vieną svetintautę.

Tą sunkų darbą gal suprast kiekvienas protuotąs žmogus iš jų pačių atskaitos. Stanley gauna algą už mėnesį po \$3 i dieną. Stenografas už 10 d. O kiek ir kur atskaitų nebuvo? P-as Norkus, matoma, trokšta tuščios garbės. Jis sako, vietinė SLA. kuopa užgimė tik jam pribuvus į San Francisco. Tuoj tarpu kuopa sutverta tik pp. J. Adams ir Pagee pasidarbavi-mu. Taip ir L. D. pradžia pa-darė mūnėta kuopa. Tik p. J. J. Adamsui apėčius S. Fr. ir kuop-a aktyviškai nebeveikė.

Su tikra pagarba.

P. Adomaitis.

P. S. — Norkus prikiša man, kad aš paminėjau mirusio žmo-gaus vardą. Dar tas žmogus ne-buvo miręs, kada aš parašiau žinią. Toliau primetama, buk aš rašęs koresp. tilpusią "N." nr. 256 parašu San Franciskie-

lis. Šitos koresp. aš nerašiau. Rašiau tik tą, kuri tilpo "N." nr. 293. Beje, "Tėv." nr. 49 paro-do, kad p. Norkus surinko \$575. Mums tečiaus žinoma, kad jis su savo pagalbininku tesurinko vos apie \$15. Aišku, jisai pri-skaitė ir komitetui prisiųstus pinigus, kad parodyt, jogei jis surinko didžiausią sumą, by tik gavus p. Yeo paskirtus \$100.

P. A.

Antrosios pusės atsakymas.

Darbavau si surengime L. D. ne del vardo ar "uždario", bet jausdamas kibirkštį meilės link ty žmonių, kurių tarpe aš gi-miau ir augau.

Vos pradėjus darbą tuli kuop-os nariai emė išreikšti neuži-ganėdijimą. Labai graudu pa-sidarė ir norėjau citi atgal prie savo ypatingo darbo, kuri tik del L. D. buvau palikęs, bet drg. K. Norkus savo tvirtu budu su-laikė mane ir, kada kuopa atstu-mė mus, veikė tik du ir savi-rankiai.

L. D. pavyko ytin pasekmin-gai. Žinoma, jeigu butume tu-rėję "experience", tai L. D. ne-būtų paėmus tiek daug laiko, iš-kaščių ir butų davus geresnių pasekmių. Bet darėm taip, kaip mokėjom, o ar kas tam tiki ar netiki darbo buvo daug.

Bet štai "korespondentas" p. P. Adomaitis, narys 106 LSA. kuopos, neva varde kitų tos kuopos narių taiko užgauti L. D. rengėjus. Girdi, tai mes per-brangiai užmokėję stenografis-tui, tai vėl kalbėję nelietuviškai, tai vėl aš paėmęs per daug algos. Pagalios skaitė pinigus tik mudu ir buk tai jam nesuteikę užtektinai garbės. Mat jis ga-vęs net 4 aukų rinkėjas ir tuo išgelbėjęs L. D. darbą nuo juo-ko ir tt. ir tt.

Kodel tokie užgavimai? Ko-dėl toks nesąžiningumas? Jei-gu mūsų visuomenė turi kelis inteligentus, tai jie stumte stu-mia juos nuo savės, o paskui vėl rašinėja, kad lietuvių intelligen-tija išsilydėjęs, nenori su darbi-ninkais susieti ir tt.

Jeigu redakcija norėtų žinoti apie poną P. Adomaitį, tai aš užtikrinu, kad jis žmogus be sąžinės.

Su pagarba,

C. Stanley.

Pilnai sutikdamas su p. Stan-lej išvedimais galėčiau daugiau nieko ir nerašyti, bet ši sykį skaitau reikalingu prisilaikyti tos patarlės: "Jeigu šoki per smį, šok ir per uodegą."

Augsčiau tilpusi korespon-dencija rašyta ne P. Adomaičio, bet J. J. Adamso, ir to paties J. J. A. pasirašyta — "P. Adomai-tis."

P. Ad. sumuštas faktais "N." nr. 301, pasikvietė talkon J. J. A.

Ar bereikia dailesnių komedi-jų, kuomet šiandien gavau "ko-resp." iš dviejų red., su para-šais P. Adomaitis, kad pridėčiau savo prierašus.

Pats P. Ad. kreipėsi prie red., kad ji išspausdintų jo "kores-pondenciją". Pasirašo "Peter Adams" (P. Adomaitis). Aug-ščiau gi tilpusioji "koresp." jau p. J. J. A. rankos raštas, t y, to

paties, nuo kurio aš turiu daug ypatingų laisvų. Tai triksas.

Apie užurpatiškus (?) p. Ad. gabus, us man čia neprisieina kalbėti: skaitančioji publika tu-rėjo progos matyti, kuomet J. J. Ad., aprašydamas "Lietuvo-je" Yeo ir Žilinsko buvimą San Fr., išsklė juos augščiau devin-tų debesų. O ta pati ranka, t. y. P. Ad., "Keleiviję" nugrimz-dino juos dumblinan lygi ausų.

Juk po šito triksio aš turiu pil-ną teisę manyti, kad ir ten rašė viena ranka. Išėina, kaip tas Macochas: viena ranka laimina ir į dangų siunčia, o kita pjaus-to ir į skrynją deda...

Nors tušti kasdieniniai ginčai, demoralizuojantįji visuomenės gyvenimą ir veikimą, man įgri-so matyt mūsų laikrastyje, bet ši sykį esu priverstas rašyti pa-smierkimiui p. Ad. žygių, ir da-lykį paaiškinimui dalykų stovio.

Matoma, ne be "dinamito" pakaušyje buta to "koresp." Štai jo maišelinė: "... boikotuoto-jui. Turbut del to, kad aš pa-rašiau teisybę į "N." Ot, čia jau "dinamito" vaisiai; nes vie-nu iš boikotuotojų aš pavadinau tą, kuris rašė korespondenciją "Nauj." nr. 256. Dabar toj pa-čioj "koresp." Ad. rašo, kad jos koresp. nerašęs; jį rašęs "San Franciscietis", o už kelių eilučių netyčia prisipažįta: "... aš parašiau."

Aš konsultavau faktą, kad vietinė kuopa "užgimė" man pribuvus į San Fr. Nes pirmiau laike 10 metų, čia lietuvių neturėjo jokios draugijos. Kadangi p. Ad. pažįsta drg. Pa-gee, tad jo, kaip rimto žmo-gaus gali paklaust nuomonės apie L. D. Juk paties p. Pagee įnešimu ir buvo nutarta, kad S. F. nerengė jokios L. D. del ma-žumo narių draugijoje. Ir pats J. J. A. tuomet kryžvojojosi, kad: "bus juokinga čia ką nors dary-ti, išėis koki 5 rinkėjai, ko gero, juos da suareštuos; manys, kad savo kieniu aukas renka." Šiuos p. Ad. žodžius turi but atmena visi drg. nariai, jie yra vieno laikraščio koresp. sky-riuje. Tuomet drg. Pagee pa-tarė paaukaut kiek nors iš kuop-os izdo tam tikslui.

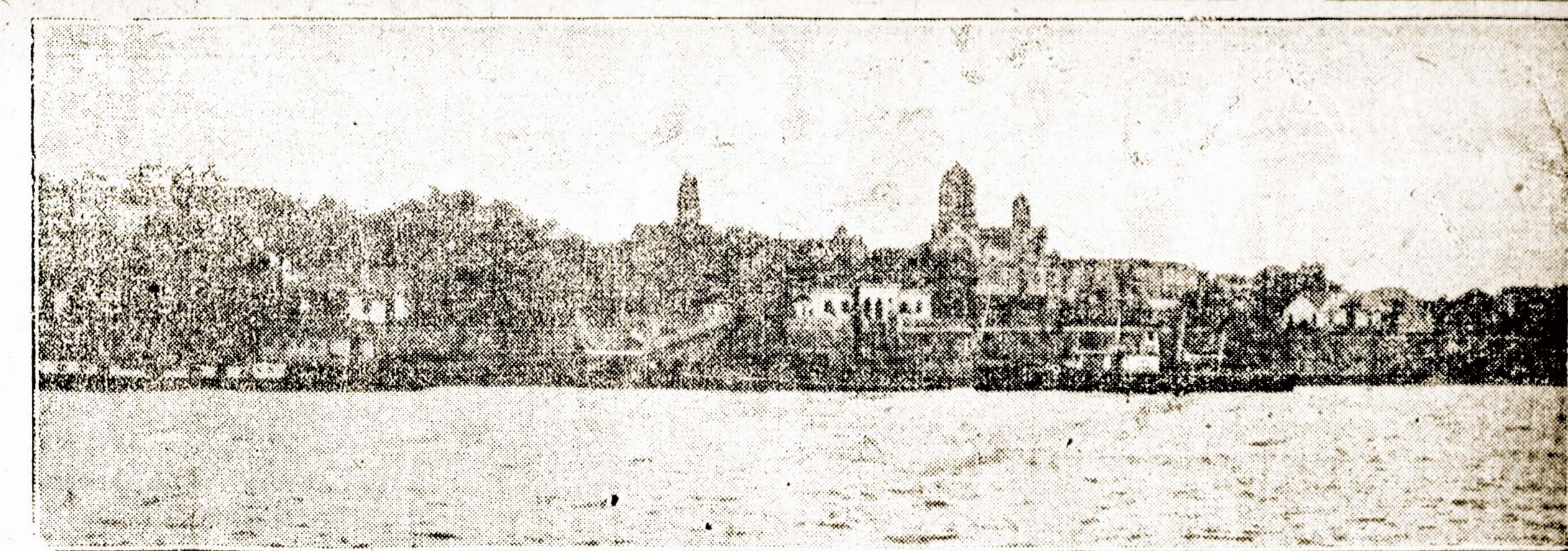
Dabar gi ir drg. Pagee stebi-si puikiais L. D. rezultatais, ir man ypatingai išreikšė savo pa-garbą: "Tamsta su Stanley pa-darė vyriškai, geriau nei nereik-čia."

Toliau Ad. sako, kad ne vienas Norkus su Stanley surengė L. D., bet ir kuopa padėjo, o pa-čioj pabaigėj pats pasako: "Kuopa aktyviškai nebeveikė." Mat žmogelis norėjo pasigirti, o nelabai sugniuždė visą krau-mą kugi.

Man visai nesvarbu kada Ta-msta rašai "koresp.", aš tik žiu-rinu kuomet jos telpa. O kada-gi tik keliais numeriais pirmiau tilpo koresp. apie mirtį, o paskui "koresp.", kurioj tamsta tą žmo-gį mini, būtent sulaužyme draugijos protokolo.

Atsakinėti į kvailius to "ko-resp." priekabius, kokius gali statyti tik nesvarstantis žmonės, butų per daug paika, bet kada-gi jis taip dejuoja, kad daugė-lis draugijos narių padėjo, tad čia privedu detališkai iš atskai-tos. Didžiausia L. D. auka, ne tik draugijos nario, bet abelnai lietuvių iš S. Fr. yra p. V. Akri-movich, sumoję 3 dol. O drau-gijos nariai, neskaitant to "gri-noriaus" Norkaus, štai kiek su-rinko: P. Adams \$5.40; Fr. Moeckus \$3.63; Doykus \$3.08, Bolinsky \$3.42, Koblis \$2.75, Ja-lon \$1.15; taigi viso labo \$19.73, Na o likusius \$1462.21, gal Ad-rosdosi, kad Dievulis iš dangaus išdrėbė, kaip savo auką badau-jantiems lietuviams.

Prie \$200.00, kurie per mane gauti iš Alaska Packers Ass; prie \$100.00 nuo Welsh and Co;

prie \$100.00 nuo A. F. Morrison ir iš keliolikos vietų po \$25.06, priskaityti ir tie \$15.00, kuriuos aš "su pagalbininku" sukolek-tavau gatvėse. (Gatvėse taipgi daugiaus negu kas nors San. F.) Del to ant mano dalios ir išpuola toki gaudinanti Ad. suma.

Faktiškai kuomet pinigus skaitė — Norkus da rinko ir tik pabaigoje pribuvo. Puškes atk-m nukentėjusiems nuo "karės, paskui numažinome nuo \$100.00 iki \$50.00, — kad išbadėjusieji lietuvių neapsiėstų. Paskui nu-tarėme (kuopa iš savo izdo) nie-ko neduoti. Taip ir padaryta.

Bečia visaip kandžiojo gylė ir gnaibė, bet kuomet jaučiau jau baigė art, tuomet viena mu-sė strakt ant ragų ir pučia — "i my pachali!"

Turiu priminti, kad žmogus, kurio ranka rašyta augščiau til-pusioji "koresp.", kuomet jam parašiau koki triksą iškirto jo brofis "N.", tai jis man atsakė: "Mielas drauge!... Kas link Pe-tro, Jūs atsiėskite jam per tas pačias "Naujienas."

Mat J. J. A. manė, kad aš su melgiais esiu "na panie bracie." Bet... del teisybės žodžių aš apie kaunierį nesieciupinėju.

Reiktų J. J. A. atsiminti, kad gyvenime buna daug tokių atsi-tikimų, kurių charakteristikai labai tinka sena lietuviška pa-tarlė: "giminė ne giminė — lipk iš grušios." Tų taisyklių nereik-čia peržengti.

Kast. Norkus.

San Rafael, Cal. 10.1.17.

Davę vietos dargi per daug ir vienai ir antrai pusei iš-sireikšti, šiuo sanfranciskietų gūnus pabaigiamo. Visuome-nėi jie neindomys. Nei mums. Redakcija.

Nors tas "koresp." gerai ži-no, kad čia L. D. surengė tik Stanley ir Norkus, ir jeigu jis nori žinoti kaip ta diena buvo rengiama, tad pirmiau turi pa-siteirauti pas rengėjus ir tik tuomet, kuomet turės nors ma-žiausią supratimą apie tą darbą, rašyti laikraščiuosna.

Kas nori matyt S. F. L. D. procedurą, tegul pažiri "T." nr. 17, o detališkos išlaidos atskai-toje, pasiųstoje C. K.

Tel. Dröver 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVYS DENTISTA
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 val.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 So. Ashland Ave.
art 47-ros gatvės.

PASARGA BANKO DEPOZITORIAMS

Jeigu renkatės Banką del savo taupymo, Jūs atsargiai apmąstote vedimą ir stovį Banko, JUS IŠSIRINKSITE—

THE WEST SIDE TRUST AND SAVINGS BANK

Tvirta, gerai vedama Valstijos Banka.

Paranki Jūsų namams ir užsiėminui, delto kad mūsų Direktorai visi gerai žinomi, paselkmingi užsiėmimo žmonės, ir mūsų valdininkai patyrę bankieriai.

Šie faktai užtikrina Jums visišką saugumą Jūsų nuolatiniam taupymui.

MUSU TURTAS YRA \$5,500,000.00

Atdara Panedėlio Utarninko ir Subatos Vakaraus

Kalbama Lietuviškai Lenkiškai ir Rusiškai

Kampas Dvyliktos ir Halsted gat. Corner 12th and Halsted Streets

Mokama 3%

PETROGRADAS, sausio 24. — David R. Francis, A-merikos ambasadorius Pet-rograde, inteikė Wilsoną kalbos kopiją ir rusų vald-žiai.

Laikė medžiojamajo sezono (Nov. 30, 1916) Suv. Valst. už-mušta 86 žmonės.

Chicago's miestas užlaiko 31,937 alginius darbininkus.

Kaip Žmogus Mansto

Knygelė parašyta JAMES ALLEN, versta ST. BIEŽIO, spauda J. Ilgaudo.

T U R I N Y S:

Mintis ir charakteris.
Minties pasekmė ant aplinkybių.
Minties intekmė ant sveikatos ir kuno.
Mintis ir tikslas.
Mintis—faktorius nuveikime.
Svajonės ir idealai.
Rimtumas.

Kaina 15c.

"NAUJIENOS"

1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

\$1.00 X-Ray EXAMINACIJA

Šis specialis paaukavimas yra geras bile dieną iki Nedėlios, Sausio 28 d.

Del paskmingo gydymo bile ligos jus turite žinoti didumą ir budą ligos ir kelį, kurio ji bėgioja. Aš negdau vieny simptomų, aš varioju moksliskas laboratorijos metodus, lokias kaip bandymą kraujo spaudimo, mikroskopiskais ir chemiskais analizais kraujo ir šlapimo, ir tokiu budu surandu tikrai priežastį jūsų negalės.

Mano mašina del užrašymo Jūsų kraujo spaudimo, pajiegos stiprimo ir gyvumo Jūsų širdies.

Surandu žmonėse aiškiai pilnumą sveikatos, energijos ir stiprumo, ženklai, kurie parodo staigią mirtį, gali apsiereikšti bile laiku. Kaip raudasi Jūsų kraujo sudėmė? Ar jie smarkiai dideja? Ar jus pirm laiko senstale. Mano kraujo spaudimas pasakys. ATEIKIT—leiskite man išpasakoti Jūsų širdies ir kraujo stovydų paslapis — tuokart galima bus jums tikrai patarti kas geriausia yra jums daryti.

Ne mokėk man

Po priėmimo egzaminacijos, jei ji nevisai užgimėdina jus, nemokėkit man nė cento. Visai nėra nė skausmo, nė pavojaus sarysje su X-Ray egzami-nacija, ir darai nėra reikalo jusms nusi-vilkiti drabužių. Užleidžiant ant už-dangos šviesus aiškus paveikslas, paro-do nenatūrališka slovi, ir visai praša-lyna visą spėjimo darbą. Jeigu jus niekuomet pirmiau neturėjote pilno X-Ray ištyrimo jūsų kuno, jus neturė-tumėt praleisti to stebėtinio patyrimo, kuomet jus galite įgyti vien tik už dalelę paprastų išlaidų. Ateikite tuo-jaus pirm negu šis specialis paaukavi-mas užsilais — ir leiskit X-Ray pasau-kyti tikrą teisybę apie priežastį Jūsų ligos. Nėra svarbesnio dalyko pasauli-je del jus žinoti, ir jus taip ligai ne-žinote. Bukit atsargus, suraskit tikra-ją savo negalės priežastį, ir sutaukyti-te, galima, mėnesius bereikalingų ken-tėjimų, svarbių komplikacijų, ar dar-gi pačią gyvastį.

Šis apgarsinimas užviečia jus įieškoti sveikatos ir laimės, kuri lengvai yra jums atsiokiama. Jeigu jus sorgate ir norite greitai pasveikti, atsiėskit šį apgarsinimą, kuris suteikia jums tiesą prie X-Ray ir daktariskos egzaminacijos už \$1.00.

NEATIDELIOK, ATEIK TUOJAUS.

Dr. Schneider

Valandos: 9 ryto iki 8 val. vakaro.
Nedėliomis: 9 ryto iki pietų.

1553 W. 47th STREET, KAMPAS ASHLAND,
VISAS ANTRAS AUGSTAS, CHICAGO, ILL.

TAIGI NELEISK \$1.00 STOVĖTI TARPE JŲS IR SVEIKATOS
—ATEIK—
PASITERIAUK

Viena saugiausiųjų Bankų

ATIDARYKITE TAUPYMO SĄSKAITĄ CHICAGOJE

saugioje ir tikroje Bankoje, 28 metus teisingai vedamoje Bankoje. Po priežiūra Valstijos ir Susivienijimo Bankų (Clearing House) depozitų ir taupymo padėjimu.

KASPAR STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19 gatvės.

W. KASPAR prezidentas
OTTO KASPAR vice-prezidentas
WILLIAM OETTING prez.
Charles Krupka vice-prezidentas
PADEJIMAS PERVIRŠIS KAPITALAS

WALENTY SZYMANSKI pirklys
H. E. OTTE vice-prez. Nat. City Bank.
GEO. C. WILCE vice-prez. T. Wilce Co.
JOZEF SIKYTA kasierius.

V. F. MASHEK prez. Pilsen Lumber Co.
J. PESHEL sek. Turk Mfg. Co.
OTTO RUBIN prez. Atlas (Brewing Co)

PERVIRŠIJA \$6,000,000.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Kasdien, išskyrus nedėliantius

Užsakovų kainos:	Terms of Subscription:
Chicago — per išsiųstus 12 mėn. savitės. Paštu siunčiant, Chicago metams \$6.00, pusei metų \$3.50.	In Chicago, by carriers, per week, 12 cents. By mail one year, \$6.00; six months, \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00	Outside Chicago, by mail, one year, \$7.00; six months, \$4.00.
Pusei metų \$3.00	Three months \$1.75
Trims mėnesiams \$1.75	Canada, one year \$6.00
Dviem mėnesiams \$1.00	European countries, 1 year \$7.00
Kanadoje, metams \$6.00	
Europoje, metams \$7.00	

Address: NAUJIENOS, 1840 S. Halsted, Chicago, Ill.

Redakcijos ir korespondentų prašome siųsti rašinius išpausdinimui laikraščio rankraščius adresuoti tiesiai Naujienu Redakcijai, o ne Redaktoriaus rankai. Reikia butinai rašyti aiškiai ir ant vienos popieriaus pusės, be to, rašyti plonesniu raštu, rašyti tik lietuvių kalba. Redakcija pasilaiko visas teises rankraščius taisyti ir trumpinti. Nėra grąžinami spaudai raštiškai nurodant, ar ne grąžinti atgal, jei būtų dviejų savųjų autorių parašyta, ir išsiųdama krasos ženklelių pakankamai persiuntimo lėšoms apmokėti.

Asmeniška Redaktorių matyti galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

Prezidento kalba.

N 3 Red Str

Panėdelyje prezidentas Wilsonas pasakė Suv. Valstijų senate labai indomią kalbą apie taiką. Jisai pasakėjo, kokius žingsnius jisai yra padaręs, kad pagreitintų taikos įvykimą Europoje, kokias pasekmes tie jo žingsniai turėjo, ir kokiomis sąlygomis taika turėtų būti įvykinta.

Šitos prezidento kalbos tekstas buvo jau išanksto išsiųstinėta Suv. Valstijų atstovams visose šalyse, ir tie įteikė jį tų šalių valdžioms.

Be jokios abejonės į šią Wilsono kalbą reikia žiūrėti, kaip į naują mėginimą padaryti intekmę į kariaujančiųjų šalių valdžias, kad privertus jas greičiau pradėt taikos derybas. Kada prezidento nota, raginanti Europos valdžias pasakyti savo taikos sąlygas, davė nepatenkinančius rezultatus, tai jam tuo tarpu daugiau beveik nieko ir nepaliko, kaip pasakyti kalbą, kuri atgaivintų diskusijas apie taiką. Iš tų diskusijų turi kas nors paaiškėti.

Prezidentas, matoma, ir turi vilties to rezultato atsiekti savo kalba. Jisai žino, kad taika neužligo gali ateiti. Tada jisai užreikšė savo kalboje net du kartus. Visos Europos šalys trokšta taikos, tik jos nemoka prie jos prieiti — nemoka, arba nedrįsta. Todel šis naujas prezidento paraginimas gali turėti daug reikšmės.

Didžiausia klutis, kuri šiandie stovi ant kelio taikai, yra taktinių valdžių įsivaizdinimas, kad jos privalančios tęsti karę toliai, kolai centralės valstybės nebus sumuštės. Jos mano, kad, pergalėdamos vokiečius, jos suteiktų savo žmonėms patenkinantį atlyginimą — „viršesnę jėgą“, kuriai nemą už jų baisias aukas ir kentėjimus. Baigti karę, „nesutriuškinus Prūsų militarizmo“, reikėtų neatsiekti to tikslo, vardan kurio talidinių valdžios šaukė žmones prie ginklo; reikėtų apvilti tuos žmones ir užtraukti ant savęs jų kerštą.

Labai indomu, kad prezidentas Wilsonas savo kalboje be jokio pasigailėjimo sušaukia tą pergalės svajonę, nesigilina į tai,

kas pergalės, kas ne, bet jisai aiškiais žodžiais priodo, kad svajonės apie pergalę dabartinėje karėje yra pragaištingos. Jos grėsia pavojum busimos taikos pastovumui. Tarytum įsiklausęs į tai, ką visą laiką skelbia šios šalies socialistai, prezidentas sako: „Taika turi būti be pergalės.“ Ir prirodo, kad šios minties teisingumą: Pergalės reikštų taiką, priverstinai įtvirtintą pralaimėjusiam, reikštų sąlygų padiktavimą pergalėtam.

Šitiems prezidento išvaizdijimams mes pritariame pilniausiai. Kaip jau sakėme, socialistai skelbia tatau jau senai.

Savo turtingoje kalboje prezidentas išreikšė da ir daugiau svarbių ir gerų mintų. Jisai pasakė, kad karės pastovumui reikia, beto, užtikrinti visoms tautoms laisvo gyvavimo ir plėtojimosi teisę. Kiekviena valdžia savo autoritetą privalo turėti, tiktai kaip valdomųjų žmonių suteiktąjį įgaliojimą. Todel jokia valdžia negali valdyti tautą, kuri būtų tam priešinga. Toliaus, prezidentas Wilsonas išsireikšė už pilną jurų laisvę ir už ginklavimosi sumažinimą.

Bet kaip padaryti, kad šie principai būtų pildomi, jeigu taikos sutartis juos ir primtų? Wilsonas siūlo įsteigti taikos palaikymo Lygą. Ton Lygon turėtų įeiti viso pasaulio valstybės, ir ji turėtų sudaryti tokią „viršesnę jėgą“, kuriai negalėtų priešintis jokia atskira šalis arba šalių kombinacija. Lygos pareiga būtų neprileisti valstybių prie atnaujinimo panašių skerdynių, kaip kad dabar eina Europoje.

Šituos Wilsono išvaizdijimus sutiks plačiausia užuota žmonyse. Juose yra trukmų ir silpnų pusių, bet kartą jie pasižymi ir tokiu idealizmu ir praktinumu, kokių sunku buvo ir tikėtis

iš galingos kapitalistiškos valdžios atstovo.

Prezidentas paniekina kares ir užkariavimus; permato valstybių lenktyniavimą ir ginklavimosi pavojus; ragina prie pastovios taikos ir siūlo eile svarbių ir drąsių priemonių jos užtikrinimui. Kaikuriuos tų priemonių griežtai prieštarauja kaip įsitenėjusiai visų diplomatų politikai, taip ir jų protavimui.

Stambiausia yda Wilsono kalboje yra visiškai jo nepajėgimas suprasti klesinį dabartinės visuomenės pobūdį. Jam rodo, kad karės šiandie kyla tiktai del valdžių nenoro ar nemokėjimo teisingai elgties. Todel tai jisai ir mano, kad kokia tai „viršesnioji jėga“, prievarta sulaukanti atskiras valdžias nuo pikty žingsnių, galėtų prašalinti kares. Na, o jeigu ta „viršesnioji jėga“ atsisakys reikiamam momente pildyti savo pareigą, arba jeigu ji panaudos savo „galia“ tam, kad pačiai pavergs silpnesniausias tautas, užgrobus naujų šalių ir t. — kas tuomet?

Karės kyla šiandie delto, kad yra tokių reikalų, kurie stumia atskiras valstybes vieną prieš kitą. Norint įsteigti pastovią taiką, reikia prašalinti iš žmonių visuomenės tuos reikalų priešinumus. Kitaip svajonės apie pastovią taiką svajonėms tik ir palieka.

To Wilsonas nesupranta ir suprasti negali; jeigu jisai tatau suprastų, tai jisai nebūtų šių dienų tvarkos apgynėjas. Bet, to neveizint, jisai mato visgi daug toliau ir daug aiškiau, kaip paprastai kapitalistiškieji politikos veikėjai. Ir jisai turi drąsos viešai išreikšti savo nuomonę.

Prezidento žodžiai paragina Europos diplomatus šalčiau pažvelgti į dalykų stovį, o taikos šalininkams jie bus didelė parama.

Patriotiškas ginčas.

N 1 Red str

Suv. Valstijų laivyno sekretorius (ministeris) stojo į viešą ginčą su Bethlehem Steel kompanija, kurią kontroliuoja P. Schwab.

Toji kompanija daro pasakiškus pelnus iš amunicijos gaminimo. Kad jos pelnas neitų mažyn, ji nori gauti kuodaugiausią naujų užsakymų (orderių). Bet Suv. Valstijų valdžia neseniai emė ir atidavė vieną didelį užsakymą vienai Anglijos firmai, o ne Schwabo kompanijai.

Amerikoniškos firmos vedėjai užpyko už tai ant valdžios ir pradėjo kritikuoti ją apmokamuose apgarsiniuose per laikraščius. Sekretorius Daniels buvo priverstas atsakyti į tą kritiką.

Šitas amunicijos kompanijos ir valdžios atstovo ginčas iškėlė aikštėn navatinį dalyką.

Bethlehem Steel kompanijos viršininkai kaltina laivyno departamentą už tai, kad jisai atidavė „džiabą“ svertimos šalies firmai. Tai esą nepatriotiška. Kompanija, girdi, apsiėmusi net pigesne kaina išpildyti užsakymą, kaip buvo išpradžių

siūlusi, bet ir tas negelbėjo.

Bet ar pigesne kaina, kaip ta Anglijos firma? Anaiptol ne. Schwabo kompanija vienam, vos dvejetas dienų atgal paskelbtam, savo apgarsinime pripažįsta, kad Anglijos firma sutikusi pagaminti reikiamą laivyno departamentui amuniciją daugiau, negu kuri nors Amerikos kompanija. Reiškia, ne tik Bethlehem Steel, o ir visos šios šalies kompanijos norėjo daugiau nulupti nuo valdžios, negu svertimos šalies firma. Ir vis delto Amerikos amunicijos fabrikantai reikalauja, kad valdžia butinai duotų užsakymus jiems. Duot pasipelnyt Anglijos biznieriems esą nepatriotiška.

Kaip išnaudoja valdžią tie „savieji“ biznieri, galima šiek-tiek numanyti iš sekretoriaus Danielso nurodymų. Jisai, atsakydamas į Schwabo priekaištus, pasakoja tokią atsitikimą: Kada tuli Amerikos fabrikantai patyrė 1914 metais, kad Hadfields (Anglijos firma) ketina pasisulyti priimt laivyno departamentu užsakymą, tai jie numušė savo kainą nuo \$500 iki \$315 už kiekvieną 14-os colių šovinį, tuo budu suteikdami galimybę laivyno departamentui sutaupyti \$1,077,210 ant vieno tiktai užsakymo.

Vadinasi, jeigu ne konkurencijos pavojus iš Anglijos biznierių pusės, tai Amerikos fabrikantai būtų nulupe milijoną dolerių suviršum daugiau. Tai būtų buvęs extra pelnas, nes abejonės nėra, kad ir gamindami šovinius po \$315 už kiekvieną jie turėjo gerą pelną.

Iš šito fakto matyti, kaip suprantą patriotizmą fabrikantai. Patriotizmas jų akyse yra teisė lupti ekstra pelnus nuo savo šalies. Ne nuostabu, kad laivyno sekretorius tokį patriotizmą griežtai pasmerkia.

Ponas Daniels vadina Schwabo užsimanymus nepatriotiškais. Bet kas yra patriotiška jo paties, Danielso, supratimu?

Laivyno sekretoriaus atsakyme į Bethlehem Steel kompanijos priekaištus, randame tokią vietą. „Departamentas geidžia pavesti visus užsakymus Amerikos fabrikantams, jeigu jie statys žmoniškas kainas ir gamins šovinius, kurie tinka laivyno reikalavimams. Vien tik visiškai nepasisekimas kantišiausių derybų ir atsisaukimo į patriotizmą mažos plieno fabrikantų kuopelės, kurie praktiškai turi monopoliją šiame biznyje, priverstė valdžią statyti šovinių dirbtuvę ir daryti kontraktą su svertimos šalies pasiulytojais.“

Taigi, jeigu Amerikos fabrikantai nebūtų per daug begėdiški, jeigu jie statytų žmoniškas kainas ir gamintų tokias prekes, kokių reikia valdžiai, tai pastaroji skaitytų savo pareigą duoti uždirbti jiems, o ne svertimos šalies biznieriems. Imdami žmonišką pelną, Amerikos fabrikantai elgtųsi patriotiškai; ir valdžia, duodama jiems progos tą pelną įgyti, elgtųsi taip-pat patriotiškai.

Kiekvienas sutiks, kad Danielso patriotizmas yra švaresnis, negu Schwabo. Bet ar yra tarpe tų dviejų patriotizmo rūšių koks pamatinis skirtumas?

Vargiai. Kas nurodys rubežių tarpe tų kainų, kurias Daniels vadina „žmoniškoms“, ir tarpe „nežmoniškų“ Schwabo kainų? Jokio tikro rubežiaus nėra. Laivyno sekretorius pripažino, kad Amerikos fabrikantai reikalauja per daug, tiktai tuomet, kuomet atsirado konkurentas, kuris sutiko daug pigesne kaina išpildyti valdžios užsakymą. Jeigu konkurento nebūtų buvę, tai Daniels nebūtų turėjęs ką atsakyti ir į \$500 reikalavimą už kiekvieną šovinį.

Taigi, kad Schwabo ir Danielso supratimas apie kainas būtų vienodas, reikia tiktai prašalinti iš kelio Schwabo konkurentus. Savo šalyje Amerikos plieno fabrikantai to jau atsiekė. Vienas kitam jie negadina biznio,

Apžvalga

„MOTERŲ BALSO“

4. NUM.

Lietuvių Moterų Progresyvis Susivienijimas jau išleido ketvirtą savo laikraščio numerį. Jisai indomus, kaip ir pirmesnieji. Įžengiamamjam straipsnyje „Moteryų Balso“ redakcija atkreipia savo skaitytojų dėmesį į militarizmo augimą šioje šalyje ir sako:

Dabar jau, turbūt, visos sesutės mato ir supranta, kokių gerovių ir laisvių atnešė mūsų tėvams, seserims ir broliams ta baisioji Europos skerdynė. Tas pats bus ir čia. Pradėjus kariai su viena valstybe, tuoj įsimašys ir kitos, ir be pasigailėjimo skers nekaltus žmones.

Tai kam tu, motina, auklėjai savo kūdikį. Tai kam tu jį didžiausiose sopuliuose gimdei, naktį nemigai augindama. Jis užaugs kapitalistių kanuolių pašarui, jei mūsų minios nesusiprass, neatidarys savo akių ir, padavusius ranką savo draugams darbininkams, nepradės išpaskutiniųjų kovot prieš tą piklą. Ir nuo tavęs, jaunoji mergele, ir moteriške, išplėk šį numylėtinį ir vyrą ir nugrus jį į kažin kokius nepasiviečius, o tave įstums į neišpasakytą vargą, jei tu tylėsi, jei nesirupysi atidaryti savo akių ir suprasti, kas aplink tave darosi, jei nestosi į kovą prieš visą dabartinį kapitalizmą tvarką. Žinoma, tu viena nieko nepadarysi; užtat reikia telktis į būrius, reikia organizuotis, reikia rašyti ir musų Susivienijimą, reikia stoti į unijas, kurios padeda pagerinti darbininkų padėjimą, dirbtuvę ar fabriką; reikia paduoti ranką socialistams, stoti į jų eiles, nes tik jie vieni tikrai kovoja prieš kapitalizmą tvarką, kuri išaukia militarizmą, vis didesnę ginklavimąsi ir karus gimdo.

Mūsų Progresyvis Susivienijimas eis tais pačiais keliais, kaip pernai ėjo. Tik, matydamos, kas mūsų laukia, mes, draugės, da smarkiau turime stoti į darbą. Pernai užaugo S-mas 26-mis naujomis kuopomis — šiemet antra tiek turi užaugti; pernai mes išleidome vieną naudingą knygą „Kudikių priežiūra“ — šiemet kelias turim išleisti; pernai pradėjom leisti „Moterų Balsą“ — šiemet jis turi du kartus padidėti, sutraukti antra tiek rašytojų, platintojų ir skaitytojų. Į darbą, draugės! Nė viena tegul neatsisako, kad ji nieko negalinti veikti. Visos ras ką veikti, jei tik tikro noro bus.

nedaro konkurencijos. Palieka dabar tik prašalinti svetimų biznierių konkurenciją.

Amerikos kapitalistai stengiasi ir to atsiekti. Ir ne vienos tiktai Amerikos. Visų šalių biznierių nori to paties, ir jie visi vienijasi į daiktą, kad panaikinus konkurenciją savo tarpe. Jie tuo tikslu organizuojasi ir tarptautinius trustus ir kitokias kombinacijas.

To organizavimosi rezultate kapitalistai turi galimybę kelti ir kelti kainas ir kartu nepasirodyt „nežmoniškais“ arba „nepatriotiškais.“ Juo labiau stiprėja jų tarpe vienybė, tuo lengviau jiems darosi didžiausią žmonių plėšimą varyti po patriotizmo skraiste.

P. K. ATSIŠAUKIMAS.

Naujasis L.S.S. Pildomasis Komitetas, susidedas iš drg. J. Sukio, J. V. Stalioraicio, J. A. Bekampio, J. Jukelio ir A. Žolyno, paskelbė „Kovoje“ ilgą, truputį lyg fejletono formoje parašytą, bet šiaip jau gana gerą atsisaukimą į sąjungiečius. Tarp kita jame sakoma:

Bukime nuosakys savo veikime. Nepasiduokime jokioms pašalinėms intakoms, kuriomis norėtų mūsų organizacijoje chaosą palaikyti. Tegul sau kalba, reikia, rašo, kaip kas nori ir kaip jiems jų asmeniniai ar privatiniai interesai diktuoją; o mes, sąjungiečiai, dirbkime savąjį organizacijos darbą. Pakanka visų šventųjų ir nešventųjų naudai dirbuotis; metas organizaciją stiprinti ir josios reikalais rūpintis. Nes kol darbininkų organizacija nėra pakankamai stipri, visomet visokios vėsulos ją blaško, įvairiems dievams vėrčiama tarnauti. Visi ją globoja, kaip meškos bites. Juk mes ir iš pračities pakankamai patyrimo turime: juo daugiau visiems dievams tarnausi, juo didesnė našta svetimų sunkenybių ant savo pečių užsikraus; o kada pancišti nebegalėdamos, bandai nusikratyti, tuomet tave jau baudžia, nenaudėli vadina. Gana to. „Geriau vėliau, negu niekad!“ Tegul sau daro, kaip kas išmano, o mes uoliau savo organizacijos darbo stversimės.

Pirmas mūsų uždavinys — pažinti, kas yra socializmo mokslas. Antras — socialistinė organizacija, be kurios negalima atsiekti socializmo surėdymo.

Kas yra socializmo mokslas, Amerikos lietuviai darbininkai jau pusėtinti žino. Drąsiai galima tvirtinti, jog trečdalis Amerikos lietuvių darbininkų daugiau ar mažiau jau pažįsta, prie ko socialistai eina ir kas yra socializmas. Dabar metas eiti prie sekamo laipsnio, tai yra prie socialistų organizacijos budavojimo-stiprinimo. Organizacija ir socializmo mokslą gali pasekmingiau miniose platinti, ir patis joje veikdami, gali lengviau išmokyti patis del savo ateities kovoti.

Be tinkamos organizacijos ir socializmo mokslo platinimas pradeda skursti ir prie išsigimimo eiti. Pavieniai žmonės, savo rizika socializmo mokslą skelbdami, lengvai gali iškraipyti ir iškraipio, jeigu jų interesai juos verčia tatau daryti. Pavienių žmonių socializmo mokslo platinimas

nėra pakankamas todėl, kad nuolatinio visuomenės judėjimo bangos lengvai gali vienon ar kiton pusę jį nublokšti, drauge ir pusitkėjusius juo suklaidinti. Organizacijai ne taip lengva nuo tikrojo kelio nuslysti, kadangi, ji yra visuomenės dalis, organizacijos ryšiais surišta. Vienas, antras jos narių gali nuslysti nuo tikrojo kelio, bet organizacija nenustoja juo ėjusi. Ir jį lengviau gali tokia dvasia auklėti savo narius, kad jiems nebebaissios būtų visokios audros.

Tik su pagalba darbininkų minių organizacijos mes galime atsiekti socializmo tvarką. Dello stiprinimke. Draugai, organizaciją, rupinkimės jos reikalais!

Viena šito atsisaukimo klaidą betgi reikia nurodyti. Jo autoriai mini du sąjungiečių uždavinius: socializmo mokslo studijavimą (ir, žinoma, skleidimą ir organizacijos stiprinimą. Bet jie užmiršta dar vieną uždavinį, būtent: politiską veikimą. O šis uždavinys kaip tik yra svarbiausias, ir jo nuolatinis užmiršimas nėra didžiausią pragaistį lietuvių socialistų judėjimui.

Ilgą laiką L.S.S. buvo gryną agitacijos ir propagandos organizacija. Reikėjo padėt daug energijos, kol pavyko intraukti į jį Socialistų Partiją. Bet dabar jau ji yra partijos dalis, ir todėl ji turėtų ir elgties, kaip tokią. Partija-gi yra visų-pirma „politinio veikimo aparatas“ (kalbant drg. L. Trockio žodžiais). Jeigu ji nefunkcionuoja (neveikia) taip, kaip tokiame aparatui pridera, tai ji neatlieka savo pareigos.

Iki šiol, deje, L. S. S., nežinrint įstojimo į Socialistų Partiją, politiskų veikimų beveik visai neužišėmė. Kaip ji buvo gryną propagandos organizacija, taip ir tebevalieka. Delto ji taip silpnai ir progresyvuoja. Tatau suprasti jau būtų laikas mūsų organizacijos vadovams.

Juk išties. Jeigu yra tiesa, ką sako savo atsisaukime Pildomasis Komitetas, kad apie trečdalis lietuvių darbininkų jau eš daug-maž apsispažinę su socializmo tikslais (mes manome, kad ta nuomonė per daug optimistiška), tai kodel taip neproporcionaliai mažai dalis lietuvių darbininkų priklauso L. S. S.-ai? Socializmo tikslus jie vargiai niekina. Dalykas tame, kad tarpe šios dienos ir socializmo įvykinimo yra ilgas kelias, kuris reikia pereiti. Eiti tuo keliu reikia kovoti. Šiton tai praktiskon kovon ir reikia intraukti darbininkų minias, idant jos pamatytų organizacijos vertę ir naudą. Kol to nedaroma, darbininkai nemokės branginti organizacijos. O kaip tuomet ją stiprinsi?

SOVINISTŲ AKLUMAS.

Dar lokis neužmuštas, o jau medėjai dalinasi jo kailiu. Dar lietuviai su lenkais nėra gavę nerpiklausomybės, o jau jie varžosi tarp savęs už teisę vieni kitus skriausti. Patriotiškojo lenkų ir lietuvių spaudoje tos varžytinės išaukė aštriausių ginčų. Ve kaip aprašo lenkų soviništų užsipuolimą tulas P. Ignas Jurkumas, „Lietuvoje“:

Lenkai gi matydami, kad jų melas apie vienumą ir broliškumą lietuvių su lenkais išdraikytas, ėmė iš pykčio ir apmaudo šmeižti lietuvių visokiais buclais, manydami nors tuo jiems jei bent ne atkeršyti, tai pakenkti. Nuo tokio ginklo prieš lietuvius dargi neatsisako ir profesoriai, vadinaimieji teisybės skelbėjai. Pavyzdžiui, profesorius Sokolovskis, kaip cituoja d-ras Gaigalaitis savo polemikoje su profesorium Priedze (Sąj. apt. 6 psl.).

Jaunuomenės Skyrius

Vaidilos Ainis.

Du Likimu.

(Iš Nauju Taku)

Du jaunuojų bernužėlių
Pro likimą ejo;
Jiem laimelė-lemėlė
Atcūtį žadėjo:
Turtingajam švytrų kardą,
Ristąjį žirgelį,
O beturčiui jautrią širdį,
Kietąjį vargelį.
Turtingajam mergužėlės
Vainikėlius pynė,
Be jis draskė juos ir žirgas
Juos po kojomis mynė.
Vargdienėliui nieks nepynė
Iš gėlių vainiko,
Nes turtingas jas išskynė;
Vien stiebus paliko.
Ką sutiko turtingasis,
Tą kardu kapojo,
Skurdas, ašaros teliko.
Kur tik jis prajojo,
Ką sutiko vargdienėlis,
Tam griaudžiai dainavo,
Tą griaudino, tą ramino,
Tą saldžiai liuliavo.

Turtingajam pasimirus,
Kunigai lydėjo,
Paskū karstą vargdienėlio
Ubagai teėjo.

Reikia Susiprast.

Švietė puikiai mėnulius
Tarpe debesėlių,
Verkę jauną mergužėlę
Savo bernužėlio.

Didis liudėsis kankino
Jautrią jos širdelę,
Kad neteko greitai laiku
Mylimo bernelio.

Naikin' vargai mergužėlę,
Kaip šalna gėlės,
Rieda tankios ašarėlės
Per skaisčius vedelius.

Nicks nes'gaili mergužėlės
Griaudžių ašarėlių,
Nel neb'grįžta suraminti
Gražus bernužėlis.

Ir taip ilgai mergužėlę
Rūmojo ant rankėlių,
Mastė, kur yra teisybė
Tų gražių bernėlių.

Rods, kad myli, tikrai myli
Da ir žada vesti...
Be dabar sako sesutėms
Reikia susiprasti.

Nežiūrėti vien į grožę
Ir jojo vikrumą,
Be žiūrėti, kad turėtų mokslo,
Tiesos, mandagumo.

Laimutė.

Z i n a u .

Paprotys, kuris tankiai apsi-
reiskiai nevien tik tarpe nemo-
kytų, bet tarpe inteligentų. —
sakyti apie jam ar jai nežina-
muosius daiktus, kad "žinau"
vietoj nežinau, — yra žemos ry-
šies egoizmas. Tai yra pasigy-
rimo melas. Nors melas nevi-
sada atneša bledį, kartais atbu-
lai, — bet pertankiai jis išeina
į viršų ir išėjęs priverčia savo
autoritų parausti.

Panašus melai jokios naudos,
apart tuščios garbės, kuri tan-
kiai virsta pažeminimu, negali
atnešti. Geriau prisipažinti, kad
nežinau, nes žodis "nežinau"
šiame atvejuje yra augštos ver-
tės, daug reikšias, parodo tei-
singumą. Mes turim jį daugiau
guodoti ir jo nesigėdyti. Moks-
lo vyrai, ypač Sakroto laikuose,
žodį "nežinau" gerbė ir gerbia.
Bene L. Agassiz sakė "... Be not
ashame to say I don't know."

Kuomet ypata prisipažįsta,
kad nežino, galima jai pasakyti,

paaiškinti; bet kuomet sako,
kad žinau, — o jeigu nežino,
negalima jai nieko pasakyti,
pertikrinti. Kėblumas didžiau-
sis, ypač tarpe tikinčiųjų žmo-
nių. Su jais negalima susikal-
bėti, negalima jiems pasakyti
apie Dievą ir šventuosius iš ki-
to šono, tai yra, kad nežinia ar
Dievas yra ar nėra. Nepaaiš-
kinti jiems, kad Dievo niekas
nematė, nežino ir, kad Jis yra
tik tokiu, kokių mes jį nupie-
šiame. Tikintieji, ypač fanati-
kai, tik, bet nežino j ką, nes
Dievas mainosi pagal aplinky-
bes, koks Jis buvo vakar nebus
toks ryto. Jo išvaizdą, galę
maino, vienokį jį to nemato, ne-
pripažįsta; pasitenkina savo
nežinojimu bei bijojimu paty-
rinėti arba paklausti, kaip kiti
kalba apie tą patį dalyką.

Sakyti, kad Dievas yra arba
nėra, — tai perdidelis žingsnis.
Juk prirodyti negalim, nes Jis
niekam nepasirodė. Ir kaip mes
galim drįsti tiek daug kalbėti,
išskinti apie dalykus, kurių ne-
matom, jeigu mes tik biskį te-
žinom, suprantam, kuriuos ma-
tom? Geriau sakyti, kad ne-
žinau. Ir to mokslo pasilaikyti,
bet pseudomokslas ne. Jis sa-
ko, kad Dievo esybė — tai ab-
soliutiška tikrėybė. Užginčyti
butų bergždis darbas; neįduo-
si, jeigu neims. Ir todėl pseudo-
mokslas tebegyvuoja, taikydama-
sis prie aplinkybių. Pseudo-
istų yra geras burys; jie kalba
daug, tveria arines — drutvieses,
palocius, bet visos jų darbas
pastovumo neturi, — dyla, nes
be fundamento.

Ir kas, apart tamstolių, gali
teologų sekti bei jo žodžiams
tikėti, jeigu jis teoriją aiškina ir
pripažįsta tikrėybėmis? —
Niekas, apart veidmainio. Ku-
omet teorija imama kaipo fak-
tas, tuomet išguldytojas jos sa-
žiniškai meluoja. Jeigu kunigai
langa tiesiai Pramu į veidą, lyg
nemestų melagystės užmetinėj-
mus, stotų į tiesesnes vėžes, dau-
giau galėtų nuveikti. Vietoj
tvirtinti, kad Jis tikrai yra, sa-
kytų, kad "gal", "abejoju", "ne-
žinau." Šiuomi parodytų savo
intelektuališką teisingumą.

Prisipažinimas, kad nežinau
nėra nusižeminimas, aprėški-
mas savo ignorancijos, bet atbu-
lai. Jautrus žmonės greitai per-
mato minties tikrumą ir tik
mandagumo dėlei gali nieko ne-
sakyti. Niekas negali apie vis-
ką daug žinoti. Geriau pasisa-
kyt, kad tikrai nežinau, kad ži-
nau, kur galima apie tai rasti
informacijų. Tuosyk apsirėiš-
kia ypotos apsišvietimas. Žino-
ti, kur kas galima susijieskoti
beveik taip-pat, kaip mintyje tu-
rėti. Pasak vieno profesoriaus,
— "Faktai duodami nedulto,
kad juos galėtum visados atkar-
toti, bet delto, kad žinotum, kur
juos rasti." Reikia, kad žmo-
gaus protas ne — knygynas, bet
knygyno rodyklė; laukymas mo-
kyklų — tai mokiniųsis, kaip
rodyklę vartoti.

Dognatiški išvadžiojimai —
humbugas. Ne. Daugiau negu
prigavimas, — nuskriaudimas.
Kas po jų skraiste pakliuva, pa-
silieka ubagu dvasioje, skria-
diku sąvės, pasekėju nebutų dai-
ktų. Bene Montaigne patėmijo:
I nieką nėra tvirtėiu tikima,
kaip j tai, ko mes nežinome.

J. J. Čižauskas, Ph. G.

Šis-tas Sesutėms.

Pasaulis platus ir visokių ge-
rybių pilnas, bet ty gerybių ne-
galima įgyti dykai.

Taigi čia pavyzdys mūsų se-
sutėms. Ir jų gana daug yra
visuose miestuose, o ypatingai
Chicagoj, bet turbūt, ir jos dy-
kai nemori pasidaruoti visuo-

menės labui. O kartu del savo
gerovės ir garbės...

Mielos sesutės, man atrodo,
jog garbė turi didesnę vertę ne-
gu keli doleriai. Jeigu taip,
tai, kodėl mes nesistengiam jos
įgyti? Gal nekuriuos jaunuolės
pastebės, kad ir be pinigų toli
nevažiuosi, — tas tiesa, bet tu-
rint garbę turėsi gerų draugų.

O kartais netekus pinigų gali pa-
gelbėti geri draugai, ir tuomet
galėsi toliau pavažiuoti su ge-
rais draugais negu su keliais do-
leriais. Tas tik gali pasakyti,
kad su pinigais toliau važiuosi,
kuris turi jų iki valios, — o kar-
tais daugiau negu proto. Dar
gal sesutės pasakytų, jog mažai
liuosio laiko turim, — nes reikia
dirbti per išisas dienas. Kož-
nas žino, kad turime dirbti visi.
Bet kodėl mūsų draugai-vyrai
turi laiko, kad paraišius j "J. S."
kuris turi jų iki valios, — o kar-
tais daugiau negu proto. Dar
gal sesutės pasakytų, jog mažai
liuosio laiko turim, — nes reikia
dirbti per išisas dienas. Kož-
nas žino, kad turime dirbti visi.

Bet kodėl mūsų draugai-vyrai
turi laiko, kad paraišius j "J. S."
kuris turi jų iki valios, — o kar-
tais daugiau negu proto. Dar
gal sesutės pasakytų, jog mažai
liuosio laiko turim, — nes reikia
dirbti per išisas dienas. Kož-
nas žino, kad turime dirbti visi.

Užtai, mielos sesutės,
Meskim vėjas gaudę,
O meliusius tikrus rasim,
Kaip paliausim snaudę...

Laimutė.

Darbininko Likimas.

Buvo gražus pavasaris. Švie-
tė skaisčioji saulė. Švelnus vė-
jalis pušė per atvirą kambario
langą tiesiai Pramu į veidą, lyg
norėdamas jį atgaivinti.

Pramas drebėdamas atsikėlė iš
lovos, sudžiuvusiomis rankomis
paglostė savo juodus, suveltus
plaukus ir priejo prie veidro-
džio. Šiurpulis perėjo per jo su-
menkėjusį kūną, nes jis nebe-
galėjo pažinti pats savęs. Jis
atrodė, it giltnė, — sudžiuvęs,
išblyškęs, akis įkristusias. Atsi-
minė, kad dar taip neseniai, jis
buvo raudonas, tvirtas vyras.
Tada jis turėjo draugų ir drau-
gių. O dabar pražuvo visi jo
draugai, visi jį užmiršo, tary-
tum, niekas nežinojo, kad jis
dar gyvena. Niekas jo neklaui-
sė, ar jam reikia kokios nors
pagalbos, ar turi ko valgyti?

Uždengė jis savo veidą ranko-
mis ir ėmė griaudžiai verkėti...
Atsisėdo ant lovos krašto ir
drebėdū balsu pratarė:
"Ar aš vienas taip esu vargo
prispaustas?"

Greit gimė jo mintyse atsa-
kas:

"Ne! milijonai darbininkų

kenčia tokį pat vargą, kaip ir
aš. Milijonai darbininkų yra
reikalingi tik tada, kada jie yra
tvirti ir stiprūs vyrai, kada jie
gali dirbti ir krauti kaplalis-
tams turtus. O kad juos pris-
paudžia liga ar kita koki nelai-
mė, tuosyk jie jau nebereikalin-
gi ir niekas jais nesirūpina."

O darbininkai! ar ilgai jus
išstie tą baisų vargą ir krausite
turtus del kitų?

F. J. Z.

P. Kaminskas.

Laisvė.

Laisvė — kaip yra malonus
tas žodis, — kaip jį kiekvienas
su džiaugsmu taria ir kaip kie-
kvienas gyvena laisvės trokšta!
Paimkime lauko žolę ir padė-
kime mes ją kur nors po stogu,
kur ji negalėtų laisvai naudotis
teikiamaomis gamtos gėrybėmis:
saulės šviesa, nakties rasa, švel-
ni vėjai ir gaivinančiu lie-
tum, — o pamatysime kaip
greitai prapuls jos gražumas ir
ant galo ji pati sumyks, nors
mes ją laistytume ir šildytume.

Kada mes pagauame pauk-
stėlį ir mėginame uždaryti j klet-
ką, kaip jįsai tas bespėkis pauk-
stelis, kada visos savo įjėgas,
kad pasiliuosavęs iš nelaisvės.
Uždarykime mes jį j kletką, ap-
ginkime nuo šalčio, nuo bado,
nuo vanago nagų; žodžiu, pri-
statykime visko, ko tik tam pau-
kšteliai reikia tik nedokime lai-
svės, o pamatysime, kad tas be-
laisvis su kiekviena diena nyk-
sta.

Ką-gi galima pasakyti apie
žmogų, apie tą gyvūną, kurį
supranta geriau už visus kitus
gyvūnus, kas tai yra laisvė? Da-
rbininis žmogaus gyvenimas —
daugiau ar mažiau — susideda
iš kovos už laisvę. Karaliai,
laiko kariuomenę, su kurios pa-
gelba nori apginti savo laisvą
viešpatavimą ant savo pavald-
nių. Karaliai pavaldiniui kėlė
revoliucijas, kad pasiliuosavus
nuo negeistinių savo valdony-
pavergėjų, nors tose revoliuci-
jose daugelis laisvės šalininkų
gyvastį patrotijo, vienok jie
mirdami džiaugėsi, kad jų pas-
aš laisvės delto, kad jam rodo-
si, jog jis yra atsijstas kokios
tai viršgamtiškos esybės — Die-
vo. Todėl jis nėra lygus kitėms
žmonėms, o ypač darbininkams,
o jįs privalas būti valdomu, o
kiti visi vergais. Jeigu tie "ver-
gai" pareikalauja šiek-tiek luo-
sybės, tai tuojau tas caras-kara-
lius kenša juos j kalėjimą ir
kabina ant kartuvų. Jie yra
laisvės prieštai. Kapitalistai ir
kitoki meklėriai padeda kara-
lini laikyti liaudį vergijoje, nes
jeigu darbininkai liktų laisvi,
tuomet kapitalistai būtų priva-
tūs nepavyksta melė, jie liekasi di-
džiausiais kankinimo vergais.

Jie stengiasi visokiais būdais pa-
siliuosuoti iš kančių vergijos, ir
jeigu pavyksta, jie liekasi laisvi,
bet jeigu nesuranda kitokio iš-
ėjimo iš to varginančio padėji-
mo, tai net gyvastį atima vienas
kitam arba pats sau, kad tik bu-
ti laisvu; nejausti jokių kančių,
varžančių jų sielą. Daugelis
yra atsitikimų, kad maži vaikai
pabėga nuo tėvų, neatsižvelg-

dami į tai, jog juos laukia var-
gas ir skurdas, nes da jie yra
persilpūti vieni be tėvų gyventi.
O delko jie bėga? Delto, kad jų
tėvai nebuvo arba nėra tėvais,
bet tyronais, kurie nesistengia
savo vaikų išaukštėti laisvoje
dvasioje, ir už mažiausį prasi-
kaltimą, tankiausia už "prasi-
kaltimą" kabėse nežmoniška-
i baudžia, neduoda jiems laisvės,
kaip tai; skaitymas visokių raš-
tų, laukymasis j prakalbas ir t.
p. Nesutikimai tarp vedusių la-
bai tankiai kyla del varžymo cie-
nės-kito laisvės: vienas nori ci-
ti j bažnyčią, kitas neleidžia;
vienas nori cūti j prakalbas, ki-
tas neleidžia; vienas nori prisi-
rašyti prie draugystės, kitas ne-
leidžia ir t.t.

Čia nors paviršutiniai pabrie-
žiau, kaip yra brangi laisvė ir
kaip del jos kiekvienas kovoja ir
jos trokšta. Tikrai suprastai,
kas tai yra laisvė, gali tik tas
kuriš kentėjo ilgus laikus kalė-
jime del jos. Dabartės mėgin-
sime pažinūrėti, kas yra laisvės
šalininkai ir kovotojai už ją ir
kas yra laisvės priešininkai ir
trukdytojai, kurie trukdo lai-
svei apsiereikšti. Laisvės kiekvie-
nas trokšta del savęs ir nerasi-
me nė vieno, kuris būtų priešas
sau, bet čia norėčiau kalbėti ne
apie "savo laisvę," bet apie vi-
suomenišką laisvę, jos priešus ir
šalininkus.

Kas tai yra laisvė? Į šią
klausimą kiekvienas atsakys
skirtingai, nes ir laisvė nevieno-
dai yra suprantama. Jeigu dar-
bininkai pareikalautų, kad vi-
skiti darbininkai naudotųsi ei-
tų kartu j dirbtuvę ir dirbtų, ta-
da tie dykaduoniai pradėtų rėk-
ti, kad darbininkai juos pačmė
j nelaisvę. Iš darbininkiško at-
žvilgio tai nebutų jokios nelai-
svės, bet iš kapitalistinės pusės
žiūrint — baisi vergija. Taigi į
šią pažvelgus, nesunku bus
mums rasti laisvės šalininkai ir
prieštai.

Pirmausia, kas yra laisvės
prieštai? Laisvės prieštai: carai,
karaliai, kapitalistai, kunigu-
žiai ir visi kiti, kurie tik kito
darbu gyvena. Karaliaus — prie-
šas laisvės delto, kad jam rodo-
si, jog jis yra atsijstas kokios
tai viršgamtiškos esybės — Die-
vo. Todėl jis nėra lygus kitėms
žmonėms, o ypač darbininkams,
o jįs privalas būti valdomu, o
kiti visi vergais. Jeigu tie "ver-
gai" pareikalauja šiek-tiek luo-
sybės, tai tuojau tas caras-kara-
lius kenša juos j kalėjimą ir
kabina ant kartuvų. Jie yra
laisvės prieštai. Kapitalistai ir
kitoki meklėriai padeda kara-
lini laikyti liaudį vergijoje, nes
jeigu darbininkai liktų laisvi,
tuomet kapitalistai būtų priva-
tūs nepavyksta melė, jie liekasi di-
džiausiais kankinimo vergais.

darbininkų tyronų; nevalia jam
pasirinkti tokis maistas, kuris
jam patiktų, bet turi tokį maistą
vartoti, koki "bažnyčia šven-
ta" paveldija, kitaip sakant, koki
kunigužiai prisako; nevalia pa-
sirinkti sau tinkamą gyvenimo
draugą (gę), bet tur tokį imti,
koki paveldija kunigužiai. Tau
atimta yra kalba: turi tylėti jei
kunigužiai uždraudė, nors ma-
tytumai didžiausį reikalą tai pa-
sakyti. Šiuos ir dar daug kitų
uždraudimų turi užlaikyti kata-
likas žmogus; tesingiau sakant,
— kunigužių vergas.

Jauna mergelė, kuri kaip lau-
ko gėlė, auga prie savo tėve-
lių, nežinodama, kas tai yra
vergija. Bet vos sulaukė 13—14
metų, jau kunigužis stengiasi
uždėti retėžius ant jos jaunutės
sidos. Da toji mergelė yra lai-
sva, nejaucia jokių kančių, jos
siela, bet kunigužis per išpažin-
tį visokiais savo nemoraliskais
klusinėjimais pradeda pamėio-
ti jos jaunutę sielą, lyg tas ama-
ras lelijos žiedą, iki ant galo
visai nesurakina taip, kad be-
laiko pradeda vysti. Kurie ne-
sutinka pagal kunigužių muziką
šokti, tie yra visai persekioja-
mi. Viduriniuose amžiuose, ka-
da Romos popiežius turėjo svie-
tišką valdžią, jo įsakymu kiek-
vienas nesutinkantis su jo no-
rais, buvo visokiais būdais kan-
kinamas ir žudomas. Koki bu-
vo praelytj vergija, galima bus
suprasti iš sekamo: Kada ver-
gas (darbininkas) apsišvedavo,
tai jo gyvenimo draugė pirmą
naktį turėdavo pavesi savo ti-
ronui-ponui, o jau potam liktis
savo mylimo vyro moterin.

Skaitytojau, persistatyk sau
kaip galėjo jaustis taip nežmo-
niškai skriaudžiami darbinin-
kai? Kaip mes jaustumėms
dabar, jeigu pradėtų mus taip
kas skriausti? O vienok kunigū-
žiai netik ne užlardavo už
biednus darbininkus, bet kiek
galėdami patis juos išnaudodavo
ir skriausdavo, o darbininkams
prisakydavo nemurmėti prieš
savo "poną." O jei kuris išdri-
so pasipriešinti — tam mirtis
ant lauko be jokio atleidimo.
(Bus daugiau)

Atsišaukimas į Mas- sachusetts Jaun- uomenę.

Nuo pat įvedimo "Naujieno-
se" Jaun. Sk. — aš jį skaitau.
Jau perskaičiau puselnią pluoš-
tą visokios rūšies raštų. Tarp
kita ko, dr. St. Narkis nemažai
parašė apie Lietuvį Socialistų
Jaunuomenės Lygą. Mano su-
pratimu, j tą organizaciją jauni-
mas ypač priavaltų atkreipti sa-
vo domą. Taip, turėtų, bet tik-
renybė to nėra. Nežinia kodėl
kiti "J. Sk." bendradarbiai visai
nekalba apie tą organizaciją.
Negaliu suprasti, ar tie draugai
nesupranta L. S. J. Lygos svar-
bumą, ar jiems išrodo peržema
apie tai rašyti?

Ar šiaip ar taip, bet mums
jau būtų laikas pradėti rimčiau
žiūrėti j organizavimos reikalą.
Atminkime, kad musų reikalais
niekas nesirūpina. Tik tuosyk
mes galime tikėtis, kad pasek-
mingai galėsime kovoti su savo
naudotojais, kada susiorgani-
zuosime.

Atleiskite, aš truputį nukrypau
nuo temos. Grįžkime prie da-
lyko. Kaip visiems žinoma, as-
meny praeitų metų mes turė-
jome prakilnuosius metus
(leap year), todėl nieko šlebi-
no, jei ir "Jaunuomenės Skyriu-
je" daugiausia buvo kalbama a-
pie meilę, šokius, delko daug ne-
vedusių ir tt. Atleistina, tų bu-
vo tokie metai... (Gink, Jac-
kau, niekados nesakysiu, kad
kalbėti apie tuos dalykus nereči-
kalinga).

Tečiau, pradėdami naujus me-
tus mes privalome pradėti gvil-
denti svarbesnius klausimus.
Pirmoje vietoje mes turime pa-
sistengti, kad visur, kur tik ran-
dasi jaunimo, būtų sutvertos L.
S. J. L. kuopos.

Manding, kad Massachusetts
didesnėse lietuvių kolonijose
butų galima lengvai suorgani-
zuoti L. S. J. L. kuopas. Tuo la-
biau, kad ten yra žmonių, ku-
rie turi jaunuomenęj intekmę ir
pažįsta jos reikalus. Butų ytin
geistina, kad tie veikėjai išsi-
reikštų šiame klausme. Reika-
las, ar šiaip ar taip, svarbus ir
nelaukiantis atidėliojimo.

Užtai, draugai, parodykime,
ką galime!

John Addie Turan.

Pėtnyčios "Jaunuomenės
Skyrių" tilps musų gerb.
rašytojos Žemaitės rašinys
Iš Jaunuomenės Vargų.

MERGINŲ IR VAIKINŲ DOMAI

Nors jau buvo rašyta
apie Lietuvį Socialistų
Jaunuomenės Lygos Man-
čalinų Orchestrą, bet aš
manau, kad da ne visas
Chicago's jaunimas tai patė-
mijo. Dabar aš noriu da
syki pakviesti mergaites ir
vaikinus, kurie norite
linksmai praleisti vakarus
ir lengvai, greitai ir už pri-
einamą atlyginimą išmokti
muziką — prisidėti prie
L. S. J. L. M. O. Instru-
mentus galima įgyti už pri-
einamą kainą ir ant išmo-
kėjimo. Repeticijos atsi-
buna 2 sykiu j savaitę,
ketvergo ir subatos vaka-
rais, 7:30 val. vak., Mark
White Square svetainėje 2
lubos. Mokytoju yra prof.
E. Mironko.

Gerbiamas jaunime, nau-
dokitės progą, nes tai pirmū-
tinė lietuvių tarpe.

Jonas Klevas.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APTIEKA

Sutisau receptus su didžiausia styda,
sukuriant, ar tie receptai Lietuvo ar
Amerikos daktarų. Tai vienatinė lie-
tuviška aptieka Bostone ir Massachu-
setts valstijoje. Gyduolių gali gauti ko-
kios tik pasaulij yra vartojamos. Ga-
lit reikauti per laisvus, o aš priėsiu
per express.

K. Sidlauskis
Aptiekorius ir avininkas
SOUTH BOSTON, MASS.

IŠ ŠIRDIES

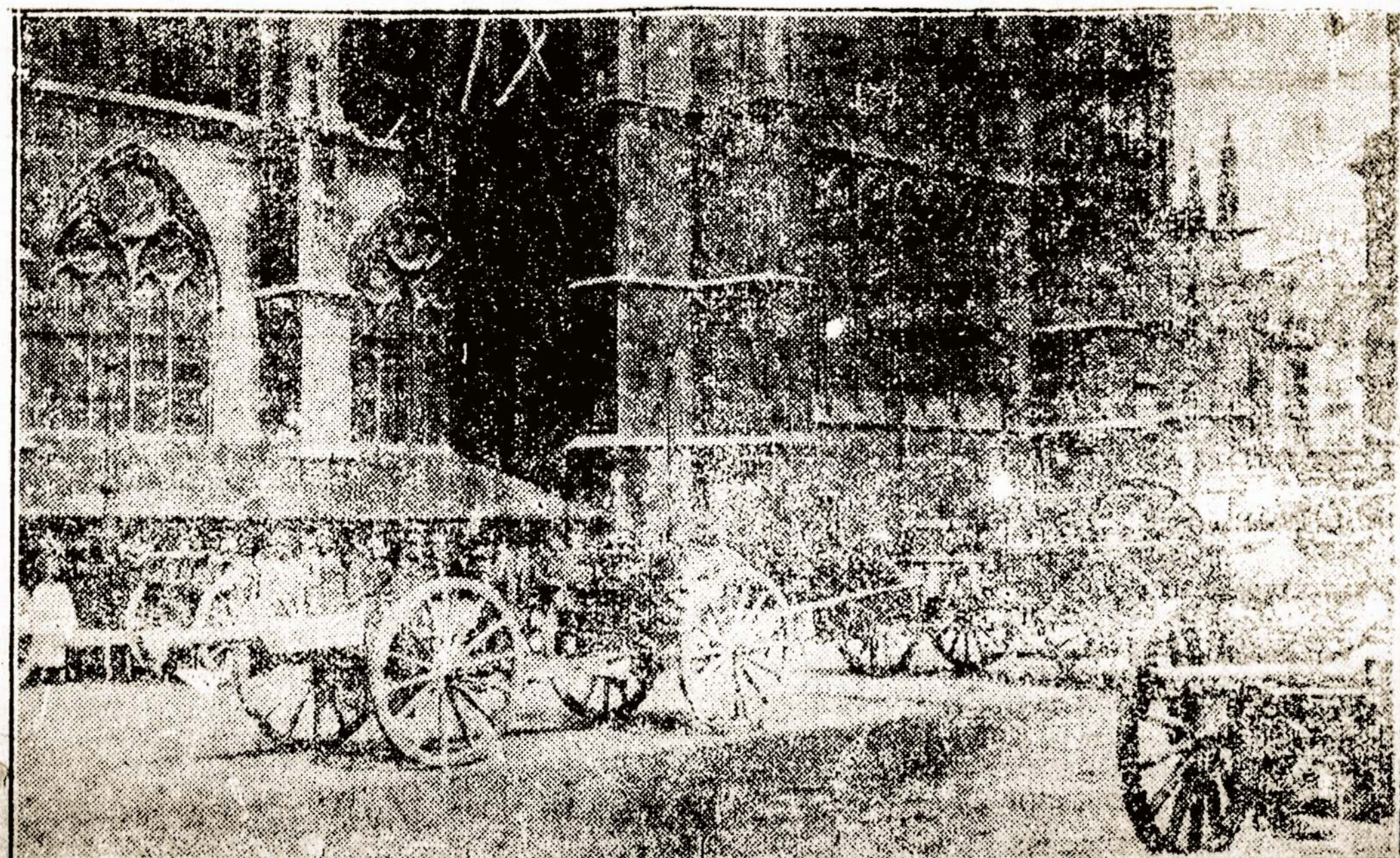
Knygelė parašyta J a m e s A l l e n, versta
St. Biežio. J. Ilgaudo laida. Turinys:

Sirdis ir Gyvenimas.
Proto Pobudis ir Pajiega.
Papročio Pasidarymas.
Darymas ir Žinojimas.
Pirmi Žingsniai į Augštesnįjį Gyvenimą.
Dvasinės Salygos ir jų Pasekmės.
Padrašinimas.

Kaina 15c.

NAUJIENOS

1840 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

Užkariautame mieste.

APZVALGA

(Tąsą nuo 4 pusl.).

kneriu, rašo, einančioj Vienoj "Polska" laikraščio No. 68, kad Lietuvoj sunku rasti sodžių, kuriame galėtum užtikti nors vieną mokantį skaityti žmogų. Taigi šit kokia barbarų Lietuva! tuo tarpu gi v. Revelsteino rašoma apie Lietuvą, kad tenai sunku rasti žmogų, nemokantį skaityti. Jei lietuviai ir nenoromis leidavo vaikus mokyklon, bijodami, kad nesurastų, tai užtat motinos mokindavusios vaikus namie iš maldų knygų."

Žodžiu, lenkai kalti. Jie nori pražudyti lietuvius. Šitai nuomonei pilnai pritaria ir "Am. Lietuvius." Sako:

Keliant lietuvius klausimą svetimaus spaudos, apreiškiant Lietuvos neprigulmės reikalavimą, mūsų santykiai su kaimynais, lenkais, nuolatos eina aštryn ir vis dažniau prisieina lietuvių veikėjams susikirsti su jais už lietuvių teises, atremti jų pasikėsimus pasisavinti Lietuvą kaip savo provinciją, parodyti pasauliui neteisėgumą lenkų pretenzijų sulgy Lietuvos ir neteisėgumą jų skleidžiamų žinių apie Lietuvą.

Norėdami pasisavinti Lietuvą, lenkų šovinizistai nuolatos stengėsi pakenkti lietuvių tautiškam atbulumui. Šiandien, kuomet lietuviai stengiasi pranešti pasauliui apie savo skriaudas, savo teisingus reikalavimus, jie vėl kelia savo intrigas, vėl stato lietuviams savo pinkles. Buvo žinių iš Lietuvos, kaip jie pasinaudojami Lietuvos nelaimė stengėsi ją užpauoti, kaip uoliai dirbo jų komitetai steigdami lenkų mokyklas su lenkinimui lietuvių. Tą pačią lenkų politiką mes matome ir čia Amerikoje. Stengiamasi neprileisti lietuvių prie amerikonių spaudos, grasinimai laikraščiams, patalpiniams priekankius lietuviams straipsnius, stengiamasi užginti, kad Lietuvos nebūsim, ir tam panašios lenkų šovinizistų ir imperialistų intrigos yra gerai žinomos.

Bet argi "Amerikos Lietuvius" nežino, kad pas lietuvių šovinizistų taip pat netruksta? Juk kaip tuli lenkai nori pasisavinti Lietuvą, taip ir tuli lietuviai kėsinais ant lenkų arba kitų tautų. Daugelis lietuvių stoji už tai, kad Vilnius būtų prikeltas prie Lietuvos, tuo-gi tarpu tam mieste lietuviai sudaro tik mažą gyventojų nuosimtį. Ir skirdami Vilnių prie Lietuvos, tie žmonės reikalauja kartu, kad busimoje Lietuvos valstybėje lietuvių kalba būtų viešpatuojanti. Taigi Vilniaus gyventojų mažuma pagal tą pleną turėtų viešpatuoti ant didelės didžumos. Tie patys lietuvių šovinizistai nori, kad prie Lietuvos priklausytų ir visą Suvalkų guberniją, nors trečdalis tos gubernijos yra lenkiškas ("mozuriškas").

Yra tečiau da ir kita pusė tuos ginčuose. "Am. Liet." ją pa-
bečiai, kada rašo:

Vienok toki mūsų santykiai su kaimynais lenkais anapult nėra geistini.

Tokia imperialinė lenkų politika, kuomet jų pačių likimas dar nėra užtikrintas, kuomet jie pirklaušo nuo malonės savo galingesnių kaimynų, gali užkenti ne tik jų pačių reikalui, bet ir abčiai mažoms tautos. Mažųjų tautų reikalavimai tik tasyk gali turėti kokią nors vertę, kuomet jos bus solidariskos. Jeigu čekai, ukrainiečiai, lietuviai, latviai ir kitos mažos tautos eitų išvien,

pasirodytų spēka su kuria turėtų skaitytis ir didžiosios valstybės, bet pešantis tarp savęs pamirštama tikri prieštai, atitraukiamas spēkos nuo kovos su tikrais pavergėjais ir priespauda. Vokiečiai tai gerai permato ir suteikia progą nesutikimams tarp lietuvių ir lenkų plačiau apsirikišti. Galia, kad lenkai taip akiai lenka į užstatytas jiems kilpas.

Taigi, net ir patrioto akimis žiūrint į dalyką, tos lenkiškų ir lietuviškų šovinizistų pešynės yra labai kenksmingos. Lenkai, užspūdinėdami ant lietuvių, kenkia jiems, o lietuviai — kenkia lenkams. Tuo būdu darosi lengviau didžiųjų valstybių valdžioms nuskriausti ir vienus ir antrus. Bet jeigu taip, tai kam pats "Am. Lietuvius" kursto tą šovinizistų ugnį? Kodėl jis vis tiklta lenkus kaltina ir užmiršta lietuvių šovinizistų "griekus"? Tuo įsiai aukėja šovinizistų jausmus lietuviuose.

Worcesterio laikraštis, be to, privaltų susilaikyti nuo kaltinimų visos lenkų tautos. Ar gi išties visa lenkų tauta yra priešinga teisingiems lietuvių tautiniams reikalavimams? Kuo jam ir neišpuola žeminti lenkų vardą aplamai, kadangi iš to "Am. L." tauti prirodoys? O jei gu įsiai negali to prirodyti, tai skaitlytojai gali išvesti, buk jau lenkų prigimime esąs toks blogas palinkimas skriausti lietuvius. O tuomet jie patys virsta šovinizistais.

Turgaus Žinios

Valgomieji produktai.

CHICAGO, Jan. 23, 1917

Žemiau paduodamos produktams kainos dera tik uždami (wholesale) perkant; iš sankrovų perkant šeimyniškės moka brangiau:

Sviestas:

Extra Creamery	36½
Extra First	34½
First	32½—34
Seconds	31½—32
Ladles	29—30

Oleomargarinas:

Stalui	22—24
Kepimui	16—18

Kiaušiniai:

Extras	43—44
Firsts	39—40
Paprasieji firsts	35—37
Maistyti	34½—37½
Purvinieji	29—32
Checks	28—30

Suris:

Cheddars	21—21½
Daisies	22—22½
Young Americas	22½—23
Longhorns	22½—23
Sveicariškas	24—25
Limburger	22—22½
Brick	20—20½

Paukščiai, gyvi:

Kalakutai (svarui)	14—22
Vištos	15—18
Viščiukai	15—18
Antys	15—19
Žąsės	15—16

Paukščiai, išdarinėti:

Kalakutai (svarui)	28—30
Vištos	18—19
Jaunos vištos	18—20
Antys	15—20
Žąsės	14—17

Veršiena:

50—60 svarų, svarui	14½—15½
60—80 svarų, " "	15½—17
90—100 svarų, " "	17½—18
100—120 svarų, " "	16½—17½

Jautiena: No. 1. No. 2. No. 3

Ribs (svarui)	18	16	10½
Loins	22	18	12
Round	13	12	10
Chucks	12½	11½	9½
Plates	11½	10½	7½

CHICAGO, Jan. 23, 1917

Žemiau paduodamos produktams kainos dera tik uždami (wholesale) perkant; iš sankrovų perkant šeimyniškės moka brangiau:

Sviestas:

Extra Creamery	36½
Extra First	34½
First	32½—34
Seconds	31½—32
Ladles	29—30

Oleomargarinas:

Stalui	22—24
Kepimui	16—18

Kiaušiniai:

Extras	43—44
Firsts	39—40
Paprasieji firsts	35—37
Maistyti	34½—37½
Purvinieji	29—32
Checks	28—30

Suris:

Cheddars	21—21½
Daisies	22—22½
Young Americas	22½—23
Longhorns	22½—23
Sveicariškas	24—25
Limburger	22—22½
Brick	20—20½

Paukščiai, gyvi:

Kalakutai (svarui)	14—22
Vištos	15—18
Viščiukai	15—18
Antys	15—19
Žąsės	15—16

Paukščiai, išdarinėti:

Kalakutai (svarui)	28—30
Vištos	18—19
Jaunos vištos	18—20
Antys	15—20
Žąsės	14—17

Veršiena:

50—60 svarų, svarui	14½—15½
60—80 svarų, " "	15½—17
90—100 svarų, " "	17½—18
100—120 svarų, " "	16½—17½

Jautiena: No. 1. No. 2. No. 3

Ribs (svarui)	18	16	10½
Loins	22	18	12
Round	13	12	10
Chucks	12½	11½	9½
Plates	11½	10½	7½

CHICAGO, Jan. 23, 1917

Žemiau paduodamos produktams kainos dera tik uždami (wholesale) perkant; iš sankrovų perkant šeimyniškės moka brangiau:

Sviestas:

Extra Creamery	36½
Extra First	34½
First	32½—34
Seconds	31½—32
Ladles	29—30

Oleomargarinas:

Stalui	22—24
Kepimui	16—18

Kiaušiniai:

Extras	43—44
Firsts	39—40
Paprasieji firsts	35—37
Maistyti	34½—37½
Purvinieji	29—32
Checks	28—30

Suris:

Cheddars	21—21½
Daisies	22—22½
Young Americas	22½—23
Longhorns	22½—23
Sveicariškas	24—25
Limburger	22—22½
Brick	20—20½

Paukščiai, gyvi:

Kalakutai (svarui)	14—22
Vištos	15—18
Viščiukai	15—18
Antys	15—19
Žąsės	15—16

Paukščiai, išdarinėti:

Kalakutai (svarui)	28—30
Vištos	18—19
Jaunos vištos	18—20
Antys	15—20
Žąsės	14—17

Veršiena:

50—60 svarų, svarui	14½—15½
60—80 svarų, " "	15½—17
90—100 svarų, " "	17½—18
100—120 svarų, " "	16½—17½

Jautiena: No. 1. No. 2. No. 3

Ribs (svarui)	18	16	10½
Loins	22	18	12
Round	13	12	10
Chucks	12½	11½	9½
Plates	11½	10½	7½

CHICAGO, Jan. 23, 1917

Žemiau paduodamos produktams kainos dera tik uždami (wholesale) perkant; iš sankrovų perkant šeimyniškės moka brangiau:

Sviestas:

Extra Creamery	36½
Extra First	34½
First	32½—34
Seconds	31½—32
Ladles	29—30

Oleomargarinas:

Stalui	22—24
Kepimui	16—18

Kiaušiniai:

Extras	43—44
Firsts	39—40
Paprasieji firsts	35—37
Maistyti	34½—37½
Purvinieji	29—32
Checks	28—30

Suris:

Cheddars	21—21½
Daisies	22—22½
Young Americas	22½—23
Longhorns	22½—23
Sveicariškas	24—25
Limburger	22—22½
Brick	20—20½

Paukščiai, gyvi:

Kalakutai (svarui)	14—22
Vištos	15—18
Viščiukai	15—18
Antys	15—19
Žąsės	15—16

Paukščiai, išdarinėti:

Kalakutai (svarui)	28—30
Vištos	18—19
Jaunos vištos	18—20
Antys	15—20
Žąsės	14—17

Veršiena:

50—60 svarų, svarui	14½—15½
60—80 svarų, " "	15½—17
90—100 svarų, " "	17½—18
100—120 svarų, " "	16½—17½

Jautiena: No. 1. No. 2. No. 3

Ribs (svarui)	18	16	10½
Loins	22	18	12
Round	13	12	10
Chucks	12½	11½	9½
Plates	11½	10½	7½

CHICAGO, Jan. 23, 1917

Žemiau paduodamos produktams kainos dera tik uždami (wholesale) perkant; iš sankrovų perkant šeimyniškės moka brangiau:

Sviestas:

Extra Creamery	36½
Extra First	34½
First	32½—34
Seconds	31½—32
Ladles	29—30

Oleomargarinas:

Stalui	22—24
Kepimui	16—18

Kiaušiniai:

Extras	43—44
Firsts	39—40
Paprasieji firsts	35—37
Maistyti	34½—37½
Purvinieji	29—32
Checks	28—30

Suris:

Cheddars	21—21½
Daisies	22—22½
Young Americas	22½—23
Longhorns	22½—23
Sveicariškas	24—25
Limburger	22—22½
Brick	20—20½

Paukščiai, gyvi:

Kalakutai (svarui)	14—22
Vištos	15—18
Viščiukai	15—18
Antys	15—19
Žąsės	15—16

Paukščiai, išdarinėti:

Kalakutai (svarui)	28—30
Vištos	18—19
Jaunos vištos	18—20
Antys	15—20
Žąsės	14—17

Veršiena:

50—60 svarų, svarui	14½—15½
60—80 svarų, " "	15½—17
90—100 svarų, " "	17½—18
100—120 svarų, " "	16½—17½

Jautiena: No. 1. No. 2. No. 3

Ribs (svarui)	18	16	10½
Loins	22	18	12
Round	13	12	10
Chucks	12½	11½	9½
Plates	11½	10½	7½

CHICAGO, Jan. 23, 1917

Žemiau paduodamos produktams kainos dera tik uždami (wholesale) perkant; iš sankrovų perkant šeimyniškės moka brangiau:

Sviestas:

Extra Creamery	36½
Extra First	34½
First	32½—34
Seconds	31½—32
Ladles	29—30

Oleomargarinas:

Stalui	22—24
Kepimui	16—18

Kiaušiniai:

Extras	43—44
Firsts	39—40
Paprasieji firsts	35—37
Maistyti	34½—37½
Purvinieji	29—32
Checks	28—30

Suris:

Cheddars	21—21½
Daisies	22—22½
Young Americas	22½—23
Longhorns	22½—23
Sveicariškas	24—25
Limburger	22—22½
Brick	20—20½

Paukščiai, gyvi:

Kalakutai (svarui)	14—22
Vištos	15—18
Viščiukai	15—18
Antys	15—19
Žąsės	15—16

Paukščiai, išdarinėti:

Kalakutai (svarui)	28—30
Vištos	18—19
Jaunos vištos	18—20
Antys	15—20
Žąsės	14—17

Veršiena:

50—60 svarų, svarui	14½—15½
60—80 svarų, " "	15½—17
90—100 svarų, " "	17½—18
100—120 svarų, " "	16½—17½

Jautiena: No. 1. No. 2. No. 3

Ribs (svarui)	18	16	10½
Loins	22	18	12
Round	13	12	10
Chucks	12½	11½	9½
Plates	11½	10½	7½

CHICAGO, Jan. 23, 1917

Žemiau paduodamos produktams kainos dera tik uždami (wholesale) perkant; iš sankrovų perkant šeimyniškės moka brangiau:

Sviestas:

Extra Creamery	36½
Extra First	34½
First	32½—34
Seconds	31½—32
Ladles	29—30

Oleomargarinas:

Stalui	22—24
Kepimui	16—18

Kiaušiniai:

Extras	43—44
Firsts	39—40
Paprasieji firsts	35—37
Maistyti	34½—37½
Purvinieji	29—32
Checks	28—30

Suris:

Cheddars	21—21½
Daisies	22—22½
Young Americas	22½—23
Longhorns	22½—23
Sveicariškas	24—25
Limburger	22—22½
Brick	20—20½

Paukščiai, gyvi:

Kalakutai (svarui)	14—22
Vištos	15—18
Viščiukai	15—18
Antys	15—19
Žąsės	15—16

Paukščiai, išdarinėti:

Kalakutai (svarui)	28—30
Vištos	18—19
Jaunos vištos	18—20
Antys	15—20
Žąsės	14—17

Veršiena:

50—60 svarų, svarui	14½—15½
60—80 svarų, " "	15½—17
90—100 svarų, " "	17½—18
100—120 svarų, " "	16½—17½

Jautiena: No. 1. No. 2. No. 3

Ribs (svarui)	18	16	10½
Loins	22	18	12
Round	13	12	10
Chucks	12½	11½	9½
Plates	11½	10½	7½

CHICAGO, Jan. 23, 1917

Žemiau paduodamos produktams kainos dera tik uždami (wholesale) perkant; iš sankrovų perkant šeimyniškės moka brangiau:

Sviestas:

Extra Creamery	36½
Extra First	34½
First	32½—34
Seconds	31½—32
Ladles	29—30

Oleomargarinas:

Stalui	22—24
Kepimui	16—18

Kiaušiniai:

Extras	43—44
Firsts	39—40
Paprasieji firsts	35—37
Maistyti	34½—37½
Purvinieji	29—32
Checks	28—30

Suris:

Cheddars	21—21½
Daisies	22—22½
Young Americas	22½—23
Longhorns	22½—23
Sveicariškas	24—25
Limburger	22—22½
Brick	20—20½

Paukščiai, gyvi:

Kalakutai (svarui)	14—22
Vištos	15—18
Viščiukai	15—18
Antys	15—19
Žąsės	15—16

Paukščiai, išdarinėti:

Kalakutai (svarui)	28—30
Vištos	18—19
Jaunos vištos	18—20
Antys	15—20
Žąsės	14—17

Veršiena:

50—60 svarų, svarui	14½—15½
60—80 svarų, " "	15½—17
90—100 svarų, " "	17½—18
100—120 svarų, " "	16½—17½

Jautiena: No. 1. No. 2. No. 3

Ribs (svarui)	18	16	10½
Loins	22	18	12
Round	13	12	10
Chucks	12½	11½	9½
Plates	11½	10½	7½

CHICAGO, Jan. 23, 1917</

CHICAGOS ŽINIOS

"DRAUGO" SVARIEJI DARBELIAI.

Sausio 19 d. "Draugo" stipriai užsipovalama ant p. Grigaičio, buk šis rodas il-tis, kad kun. K. Skrypkas iš-laimėsią konteste automobi-lių. Ne mano dalykas ginti p. Grigaitį, — jisai ir pats mokės tinkamai atsakyti. Bet negaliu jokiu būdu už-tylėti tokį melą, kokį "Drau-go" bendrovė skelbia, norė-dama apdumti žmonėms a-kis, kas iš dalies ir pasisekė su savo kontestu. Nors "Draugas" ir kitą kontestą žada surengti ir kviečia vi-sus dalyvauti neišskiriant ir paties Grigaičio, bet aš drąsiai sakau, kad šį metą pasisekė "Draugui" humbu-gu surinkti keletą tukstan-čių dol., bet daugiau tas ne-pasiseks. Kuomet kontesti-ninkai pamatys sausio 24 d., kaip jie likosi suvilti ir nus-kriausti iš priežasčių kuni-gų dalyvavimo konteste, ir kaip tie kunigai nusineš vi-ską, o rinkėjai, atsiprašant, gaus špigą, tai atsidarys ir jų akis. Konteste dalyvavo ne bile kokie kunigai, bet ku-nigai Skrypkos ir jų gizeliai. O jau apie juos, rodosi, nėra ko daug ir sakyti: nėra to lietuvių, kuris apie kun. Skrypką nebutų girdėjęs. Juk kontestininkas K. Skry-pko yra tas pats, kurs daug metų klebonavo Westville, Ill. O kas apie jo darbus nežino Westville? Ar ne-rie jo susitvėrė neprigul-minga parapija? Ar tai tie žmonės blogi, kad negalėjo jo išnaudojimą pakęsti; ne-gaudami teisybės pas vysku-pą, jie priversti buvo atsi-traukti? Ar tai jie socialis-tai yra, kad tvėrė parapiją?

Juk socialistai neturi nuo-savo tikėjimo ir jiems ne-reikia bažnyčių. Juk tas pats kun. Skrypkas panedė-lo rytą kaip išvažiavo pa-sikinkęs arklį, o vėliau au-tomobiliu, kalnierių i kiše-nių įsidėjęs, ir niekas neži-no kur parapijonų klebonas, o tas švilpauja po savo far-mą, kurią turėjo netoli St. Louis. Parvažiavęs namo kiek galedamas lupa žmo-nės, o nuo nekurių ir skoli-na pinigų, žadėdamas su-grąžinti ant "grabnyčių".

Kas jo visus blogus darbe-lius surašys, juk laikraštis yra ne vien Skrypkos asmens apibudinimui. Dabartės ku-nigas Skrypkas persikėlė De-troitą, ką jisai ten veikia—nežinau, bet konteste daly-vauja, na ir kas gali būti sa-ugus dirbti su tokio žmogumi. Juk kunigui Skrypkai nesunku yra užrašyti čielą parapiją ir parapijonų pini-gai užmokėti, o sau balsus pasilaikyti — ar tai parapi-jonai žinos? Ar nekuri klebonai nepadarė taip, kad be parapijonų žinios pinigų išieškojo?

Pranešimas

MYKOLO TANANEVIČIAUS DEPOZITORIAMS

Susirinkimas įvyks Sausio 24 d., 7:30 val. va-kare, Geo Chernaucko svet., 1900 So. Union ave. Bus paaiškinta banko reikalai. Malonėkite kiekvie-nas atsinešti knygutę. Pašaliniai nebus įleidžiami. Kviečia K. Jamontas.

Kitas Al. Skrypkos, Chi-cagos klebonas nuo Town of Lake, kuris yra "Draugo" manadžeris ar kitokis virši-ninkas. Patsai nedrįsta sto-ti kontestan, tai pasiuntė savo berną, kunigą J. J. Sta-tkų. Ar tas tą patį negali padaryti, ką ir jo pusbrolis Detroit? Juk ir Chicago kunigas Skrypkas po šonu turi neprigulmingą parapi-ją. Reiškia, kiek Skrypkų yra, tiek jų parapijose tve-riasi neprigulmingų parapi-jų. Ir jei jų būtų daugiau, tai daugiau ir humbugų bu-tų. Kiti kunigai dar drąsiau padarė: užsirašė neva kito vardu, kokių ten mote-rų ar merginų, bet jų pačių darbas. Pav. kun. Lapelis Roselande. O kunigas La-pelis ar ne buvęs kunigo Skrypkos kamendorius, ar jisai nešoks pagal Skrypkos duode. Drąsiai galiu saky-ti, kad ir didžiausias dova-nas laimės ne kas kitas, kai tik kunigai Skrypkai ir J. J. Statkus, Sabonienė, Ona Su-snis ir kiti. Prastas kontes-tantas nieko neišlaimės, nes anie dirbdami sunkiausia ir pridėję po keletą šimtų dole-rių gal gaus kokios menkos vertės "cacą". O kunigai ir jų gizeliai nieko nedirbda-mi naudojasi geromsiomis dovanomis. Tatai aiškiai parodys busimas balius sau-sio 24 d. Ne vienam konte-stantui atsidarys akis. Ir aš drąsiai galiu sakyti, kad ta komedija jau iškalno bu-vo suplenkuota ir aktorijai pa-rinkti, kad nereikėtų nie-kam nieko duoti. O žmonės dykai padirbdavo. Jokis sa-ve gerbiantis kunigas nelin-do i tą kontestą, apart kuni-gų Skrypkų ir jų gizelių. Delto aš ir negaliu tylėti. Y-ra ir daug kitų prirodymų, kad kontestas buvo tik hu-mbugas, bet šiam kartui už-teks. Reikalui atėjus dau-giau apie jų šunybes para-šysiu.

"Draugo skaitytojas,
Longinas.

KENSINGTON.

Čia atsibuvo vieno lietu-vio biznieriaus Justino Woi-ciek (301 E. 116 st.) vestu-vės su p-le Ona Ziegelaite iš Kewanee, Ill.

Susirinko nemažas bu-relis svečių. Visi šnekučia-vos ir linksminos. Paskui p. F. Sheduvalas įnešė, kad būtų parinkta nukentėju-siems del karės lietuviams aukų. Mielai visi pritare. Aukų surinkta \$23.

Ten buvusi.

APIPLĖŠĖ LIETUVIO BUČERNĖ.

Užvakar keli apsiginkla-vę piktadariai įsilaužė į Jos. Nestorio valgomyjų daiktų krautuvej (13300 So. Union). Savininkas, supratęs su kuo

turi reikalą, pasileido bėgti. Piktadariai šovė į jį tris ka-rtus. Tečiau nepataikė. Tik viena kulipka biskutį nudro-žė jam odą. Paskui, plesi-kai grasindami revolveriu bučernės savininko broliui išėmė iš registro \$48.22. "Apsidirbę" jie ramiai sau išdumė automobiliu, iš kur atvykę.

Savininkas telefonavo i policijos stotį. Už kokių penkiolikos minučių atbilde-jo policistai. Žinoma, va-gių nė ženklo nebeliko.

ROSELAND.

Pereitą nedėdienį kun. Lapelis, sakydamas pamok-slą paskelbė savo parapijo-nams, kad tas, kuris užsi-mokės 12 dolerių metinės mokesties, tai bus geras pa-rapijonas, bet kuris tik \$6, tai tas prastas. Tokiu kun. Lapelio pranešimu parapi-jonai neužganėdinti. Tai sako, kad ir kitatiktis duotų pinigų Lapeliui, tai jam ir būtų geresnis parapijonas.

Jeigu gi žmogus ir geras ir priderančiai atlie-ka savo užduotis, bet tik ma-žiau duoda pinigų, tai tas blogas parapijonas. Kiek man teko girdėti, nekuri parapijonai žada savo kle-bonui Lapeliui duriis paro-dyti, kada atsilankys kolek-tuoti pinigų. Kunigas Lape-lis bešmeiždamas socialistus neteko daug savo parapijo-nų, nes tie prisidėjo prie so-cialistų arba liko visai ne-prigulmingais. Kareivis.

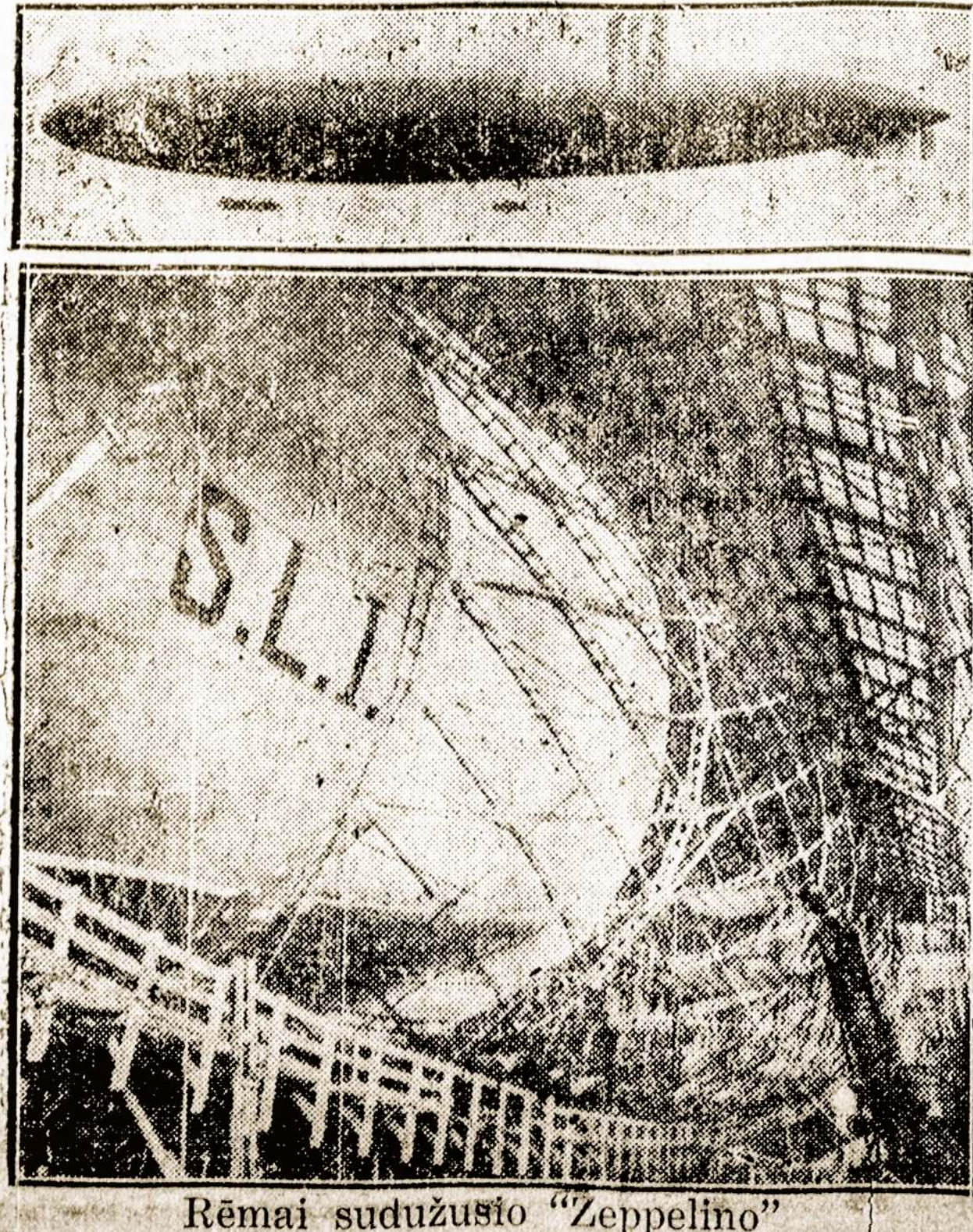
Maude Wells, 40 metų, 2352 Adams, nusizūdė. Ne-vykusi meilė.

Policistai Dudley, David-son ir McGuire užklupti be-koziriuojant. Pavaryti nuo tarnystės.

R. Bautsch, 6219 Dorche-ster, nori gauti persiskyrim-ą. Vyras mušęs ją už tai, kad jinai atsigulė lovon, kuomet jis kalbėjęs.

Dr. Arthur Mc. Laren nu-gabentas beprotnamin. Ji-sai užmušo dr. J. H. Weint-raub už tai, kad pastarasis buk padaręs jam nepavyku-sią operaciją.

Keli neprielankūs Austri-jai vyrai pradėjo kelti riaušes laike apvaikščiojimo im-peratoriaus Prano Juozo mirties. Policija juos suar-destavo ir nubaudė penkiais doleriais kiekvieną.

Rėmai sudužusio "Zeppelino"

Mechanics & Traders State Bank

DIREKTORIAI
Wm. F. Abbott
Calvin F. Craig
William R. Davies
Henry Guier
Frank Gould
Joseph E. Olla
S. A. Rhodes
C. B. Seville
Norton F. Stone

VIRŠININKAI
Calvin F. Craig,
Presidentas.
William R. Davies,
Vice-President.
Norton F. Stone,
Cashier.
Frank W. Collins,
Asst. Cashier.

Prairie Safe Deposit Co.

Washington Blvd. & Desplaines St.

SI YRA VALSTIJOS BANKA IR PO PRIEŽIURA

CHICAGO CLEARING HOUSE

CHICAGO BANKIERIŲ SUSIRINKIMAS

Siunčia i EUROPA savo rėmėjų pinigų.

Moka TREČIA NUOSIMTĮ už padėjus pinigų.

Daro abėną bankinę vertelęstę ir yra gera, tvirta, saugi banka veikti del jų

MECHANICS & TRADERS STATE BANK

WASHINGTON BLVD. IR DESPLAIN ST. CHICAGO.

Enrico Ceabano, kuris buvo išsirengęs važiuoti I-talijon, išėjo iš proto Grand Central geležinkelio stotyj.

Anthony Ramir, Melrose, gali būti, liko mirtinai sužeis-ta automobiliu Lake gat-vėj.

Henry Wolff, 25 N. Peo-ria, nubaustas \$100 už par-davinėjimą svaiginamų gė-rimų nedėdieniais.

Geo. Graham ir C. K. We-st, Club bufeto savininkai, 5514 S. State, pardavinėjo papirosus be tam tikro lei-dimo.

Harry Pietz, 43 metų, 602 E. 41 st., nusišovė. Priežas-tis saužudystės nežinoma.

SKAITYKITE IR PLATINKITE
"NAUJIENAS."

Vyriškų Drapanų Bargenai

Nauji, neamti, daryti au užsi-kymsi siutai ir overkotai, vertės nuo \$30 iki \$50, dabar parsiduoda po \$15 ir 25 dolerius.

Nauji, daryti gatavi nuo \$15 iki \$35 siutai ir overkotai, nuo \$7.50 iki 18 dolerių.

Pilnas pasirinkimas kailių pamuš-tų overkotų.

Visai mažai vartoti siutai ir over-kots, vertės nuo \$25 iki \$85, dabar po \$15 ir 25 dolerius.

\$5 ir augščiau, Kelnės nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaikiniams siutai nuo \$3.00 iki \$7.50.

Atdara kasdien, nedėliomis ir va-karais.

S. GORDON
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

"BIRUTES" KONCERTAS

Dalyvauja Geriausios Liet. Artist. Spėkos

NED.-VAKARO-FEB. 18; 6 V. VAK.

UNITARY CLUB, 31 IR INDIANA AVE.

Po Koncertui - Pulkus Balius

"BIRUTE"

SOROL

SUTAIKYTAS 35 formuluo-

receptų, atliekto šimtini-

jų ligų gydymo.

SOROL

apsirėdžia esą stebėtinai pasveikinti

nuo giliausio pito ir žuvų, per-

kūno išsivardijimo, dantų, pilvo

skaudėjimo, vėgimo, apertis,

baltos galvos, etc., etc. Suta-

rymas šaltųjų ligų pagraisčio

PAIN-EXPELLERIO

meno ir išlikimo draugo fėty-

nos, nuodijimo vienuo pama-

lyje per pusę šimtmečio—26,

tūk. baltųjų visose apšiekose,

arba giliai užsakyti liesti is

F. AD. RICHTER & CO.

71-80 Washington Street, New York.

MOKYKIS SIUT MOTERISKUS

RUBUS.

Išmokiname pėšimo, kirp-

mo formų siuti naminius dai-

kus arba apėdulus. Diplomas

kiekvienam, kurs išsimokins.

Valandos dieną arba vakarais

del jųs parankumo. Už \$10

išmokiname jus siut visokių

drabužių.

DRESS MAKING COLLEGES,

2336 W. Madison g. Western av

1850 Wells gatvė.

SARA PATEK, MOKYTOJA.

Phone Yards 15-16

KĄ PIRMAUSIA PARODAI?

Kada mylimi draugai ar saviči ateina pas Tam-

stą, ką jiems pirmiausia parodai? Arba kas sve-

čius labiausiai užinteresuoją? Gal Tamsta neat-

kreipė i tai domos. Visokio humo žmonės pa-

rodytais paveiklėmis labiausiai užinteresuoją ir

džiaugiasi. Delto fotografija yra brangiausias dai-

ktas žmogaus gyvenime.

Brangink kas yra brangu. Ateik Stankuno Studi-

jon ir nusifotografuok! Stankuno galerija ir intai-

sai sulig naujaisiu fotografavimo išradimu. Fo-

tografuoja dieną ir naktį, sauletoji ir dešiuotoji.

W. J. STANKUNAS,

3315 S. Halsted St., kamp. 33-čio Pl., Chicago, Ill.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th St. Tel Kedzie 8902

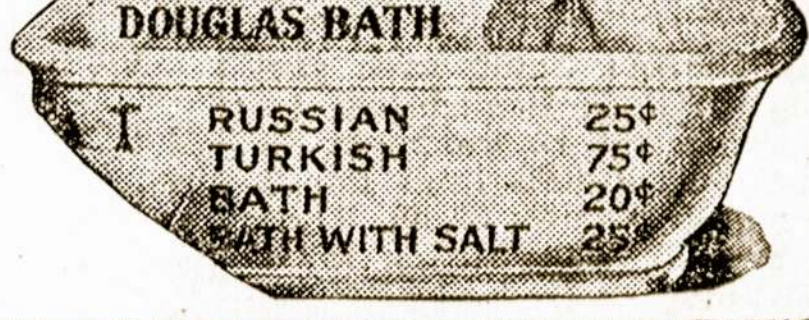
Paulina. Tel Western 15

3514-16 W. 12th St. arti

St. Louis Ave. ir 1115-17

So. Paulina St., arti 12th

St., Chicago, Ill.

DOUGLAS BATH

RUSSIAN 25¢

TURKISH 75¢

BATH 20¢

BATH WITH SALT 25¢

PRANEŠU Northsidės apielinkės

visuomeni ir pažįstantiems, kad aš

užlaikau express del perkraustymo,

pristatymo anglii ir t.t. Visokiam

reikale nedėži kreipies i mane, o

aš tinkamai jums patarnausiu.

JOE ZINKIEVICIA

1736 Wabansia Ave., Chicago.

KODĖL NEŽINOTI SEKANČIŲ IŠAIŠKINIMŲ?

Išliuosavimo judėjimas, Betvarkė, Komunizmas, Tikėjimas, Paternalizmas, Vergystė, Girtuokliavimas, Individualizmas, Visiška Lygybė, Privatizmas, Nuosavybė, Atlyginimas už riziką, Materialistai — vėjo gaudytojai, Praktiš-kas darbas, Žmogaus prigimtis ir daug kitų klausimų.

Tie visi išaiškinimai randasi knygoje:

KAS YRA TAIP, O KAS NE TAIP?

Knygos kaina tik 50c. Reikalaukite:

"NAUJIENOS"

1840 S. Halsted St.

VYRAI

DR. I. W. HODGENS,

Lėtikimas Specialistas,

Aštrių ir Chroniškų Vyriškų Ligu.

Jeigu jūs esate nusiminę, del to, kad jūs esate neįsėdyti kur nors, je-ent užkviesti pasitart su Dr. Hodgens apie bile ligą, silpnumą arba priva-tišką negalę. Ateik del draugiško ar-ba ištikimo pasikalbėjimo. Tas jums nieko nekainuos. Jo dvidešimt metų patyrimas gydyme reagančių, silpnų, liguistų vyrų, yra užtikrinimas, kad jūs būsite pasekmingai išgydytas.

Jeigu jūs peržengete gamtos įstaty-mus, jūs neturite mastyti apie vėdi-mą iki jįs galutinai parveiksite.

Daugelyj valstijų tiesios reikalauja daktaro apžiūrėjimo prieš šėlimą paveldimo, illesio, be abejo, greitai turės tas paties tiesos.

SENOS ŽALDOS EPITHELIAL AU-GIMAI ir odos ligos išgydoma ant vi-sada ištikimu, turinčių ypatingą veikmę kraujo gydymui, gyduoliu. Jos veikia tie-siai ant kraujo cėlių, panaikina nuodus ir sugrąžina vidurinius organus i normali-ką stovį.

Patinę arba pasididinę gyslos

SUDYNAI, prasta

cirkuliacija, širdies plakimas, ruetsis pilvę, silpnas atmintis, žemas gyvenimas—išta cirkuliacija. VIENU SAVAITES GYDYMU UŽGANEDINS JUS JO TEISINGI VAL-STAI. Ar jūs kentėsite ilgiau nuo tų negalių ar atiduosite i jo rankas ir buk ant visados išgydytas tiesioginiu būdu ir kaip galima trumpu laiku?

SILPNI, nervuoti vyrai, kėndanti nuo neaptingumo, pa-hautų nuo nenusaikumo ir užgavimo, pamatysite, kaip greit tikra gyduolė tikroje vietoje ir laike atliks darbą. Prašalins nustačius energijos, ambicijos ir atjūros sustiprin ir suvaldins svarbiausius organus, priklausančius žmoniskumui.

REUMATIZMO KLITUS ant visados išgydoma i 30 dienų, jeigu nėra kitų ausdėjimų. Šios ligos tiesa-

matiški ir gatavi pasidoda kraują darantim ir kraują valančiom gyduolėm.

UŽNUODINTOS IR SUTINĘ gyslos, gauna kasdien atli-

da ir yra pastovinėliai išgydomos i keletą dienų. Šios

ligos, jeigu neuvaldys, pasiekė neįgydomą ausdėjimą. Protinam žodiu pakanka.

ATEIK DEL PASIKALBĖJIMO UŠDYKA.

Dr. Hodgens' pilnai įrengta laboratorija ir X-Ray egzaminacija šitira ir paro-dys tikrą stovį vidurinių organų. Nėra spėjolimų. Dykai X-Ray egzaminacija.

Metodos išmagintos, priskirtos ir pagerintos, kaipi geriausios gydymui ligų ir silpnųjų ypatingai del vyrų. Jūs gydydies pas jį pamatysite jį ypatingai ir 4-gyviu naudu jo daug metų patyrimu. Jūs žinote su kuo jūs turite reikala. Pi-giausia mokeskis. Sutarkyta pigiausia mokeskis. DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS INRENGIMAS OFISO IR LABORATORIJOS aprūpinimui 914 arba pagerinti 606. Jūs galite turėti "Paslaupą pilgą" ir to neiminti. Visi ligų apsirėikimai greitai panaikunami. Nėstidėliok. Ateik žiandien.

DR. I. W. HODGENS

35 So. Dearborn St., Crilly Building,

Kampas Dearborn ir Monroe Sts., Chicago, Ill.

VALANDOS: 9 ryto iki 8 vakaro. Užtarninkais ir ketvergais nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Nedėliomis nuo 9 iki 1.

antras augštas, kambarys 206-209.

6 vakaro. Nedėliomis nuo 9 iki 1.

Aš Alena Kostovska, Šiendie Pasirodau

Visai Publikai Akyse

Kas mane iškelbė nuo varginančių ligų?

Salutaras Bitteris. Aš per praėjusius 4 metus

buvau vis tik gyva. Aš kentėjau nuo nevi-

riminio pilvo ir diarejos. Mažai tegali-

vus valerį ir suvalgę maistas atsidėdo-

man daug nemalumo — atsidėdavo skėdvi

šlaumai, vėtimas, gurgimas vidurių. De-

šiai suimavio po krūtine, knosose ir strėnos

Niekur aš negavau pagalbos del savo sveikatos.

Bet kada aš pradėjau reikauti Salutaras Bi-

teris ir Salutaras, Regulatris, del moterų

pradžiai gerai jaučiasi, gerai valerį ir dirb,

pasidare smagu viskas. Per 6 mėnesius aš

savo paveiklą nebeigau patint ir patikau

laimingai naudodama Salutaras Bitteris. Ka-

na \$1.00. Galima gauti geriausios saltau-

s ir aptiekose, o kur negali gauti, kreipkis i

SALUTARAS CHEMICAL INSTITUTION

Žolės nuo visokių blogumų.

P. J. BALTRENAS, PROF.

1709 So. Halsted St., Tel. Canal 6417 Chicago, Ill.

Telefonas Canal 374

Akušerka

Mrs. A. Vidikas

Balgusi Akušerijos Kolegij: ligai prak-

tikavusi Pensylvanijos Hospitalėse ir

Philadelphiaj. Pasekmingai patarnau-

ju prie gimdymo. Uždyk duodu rodą

visokiose ligose moterims ir mergi-

nom. Kalbu lietuviškai, angliškai, ru-

siškai, lenkiškai ir slavoliškai.

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO,

Ant antrų lubų.

KAZIMIERAS GUGIS

ADVOKATAS

Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose, taip

ir civiliškuose teismuose. Daro visokius

dokumentus ir popieras.

larshikis Naujienose

Barshnikis Naujienose